SFÂNTA EVANGHELIE

A

DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI

NOSTRU

IISUS HRISTOS

SCRISĂ DE SFT. MATEIU

BUCUREȘTI

1913

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A 632 : 17 / M 1913
Family INDO-EUROPEAN
Sub-Family ITALIC
Branch LATINIAN
Group ROMANCE
Language ROMANIAN
Dialect
Locality Romania 25° E - 45° N
Contents MATTHEW
Version
Translator
Published by BFBS
Place BUCUREŞTI
Date 1913
Accession No. 1936
Accession Date April 15, 1938
Price $0.05

TIBERIA — MAREA GALILAI.

SFÂNTA EVANGELIE
A
DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU
IISUS HRISTOS

SCRISĂ DE SFT. MATEIU

BUCUREȘTI
SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.
1913

Tipografia Pallas, societate pe acţii, Budapesta.

PARTEA I.

Cartea faptelor lui Iisus Hristos. Veacurile de om dela Abraam până la Iosif.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Abraam. 2 Abraam născù pe Isaac, Isaac născù pe Iacob, Iacob născù pe Iuda şi pe fraţii lui, 3 Iar Iuda născù pe Fares şi pe Zara din Tamar, iar Fares născù pe Esrom, Esrom născù pe Aram, 4 Iar Aram născù pe Aminadab, Aminadab născù pe Naason, Naason născù pe Salmon, 5 Iar Salmon născù pe Booz din Rachab, iar Booz născù pe Obed din Rut, Obed născù pe Iesse, 6 Iar Iesse născù pe David împăratul. David împăratul născù pe Solomon din *femeia* lui Uria, 7 Iar Solomon născù pe Roboam, Roboam născù pe Abia, Abia născù pe Asaf. 8 Iar Asaf născù pe Iosafat, Iosafat născù pe Ioram, Ioram născù pe Ozia, 9 Iar Ozia născù pe Ioatam, Ioatam născù pe Achaz, Achaz născù pe Ezechia, 10 Iar Ezechia născù pe Manase, Manase născù pe Amos, Amos născù pe Iosia, 11 Iar Iosia născù pe Iechonia şi pe fraţii lui la strămutarea în Babilon. 12 Iar după strămutarea în Babilon Iechonia născù pe Salatiel, Salatiel născù pe Zorobabel, 13 Iar Zorobabel născù pe Abiud, Abiud născù pe Eliachim, Eliachim născù pe Azor, 14 Iar Azor născù pe Sadoc, Sadoc născù pe Achim, Achim născù pe Eliud, 15 Iar Eliud născù pe Eleazar, Eleazar

născù pe Matan, Matan născù pe Iacob, 16 Iar Iacob născù pe Iosif, bărbatul Mariei, din care fu născut Iisus, care se zice Hristos. 17 Deci toate veacurile de om dela Abraam până la David veacuri de om patrusprezece, şi dela David până la strămutarea în Babilon veacuri de om patrusprezece, şi dela strămutarea în Babilon până la Hristos veacuri de om patrusprezece.

Zămislirea, numele şi naşterea lui Hristos.

18 Iar naşterea lui Iisus Hristos astfel a fost. Logodită fiind muma lui Maria cu Iosif, mai înainte de a fi ei împreună s'a aflat având în pântece din spirit sfânt. 19 Iar Iosif, bărbatul ei, drept fiind şi nevoind s'o vădească, se hotărî s'o părăsească în ascuns. 20 Acestea cugetând în sine, iată îngerul Domnului i-se arătă în vis, zicând: Iosife, fiul lui David, nu te teme a-ţi luà femeie pe Maria, pentru că cel născut în ea este din spirit sfânt. 21 Şi va naşte fiu, şi vei chemà numele lui Iisus: căci el va mântuì pe poporul său de păcatele lor. 22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin profetul care zice: 23 «Iată fecioara în pântece va aveà şi va naşte fiu, şi vor chemà numele lui Emanuel», care să tălmăceşte: cu noi *este* Dumnezeu. 24 Şi deşteptându-se Iosif din somn, făcù cum îi porunci îngerul Domnului, şi luă pe femeia sa. 25 Şi n'o cunoscù pe dînsa până ce născù fiu; şi chemă numele lui Iisus.

PARTEA 2.

Magii dela răsărit.

Şi născut fiind Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod împăratul, iată Magi dela răsă-

rit veniră la Ierusalim, zicând: 2 Unde este împăratul născut al Iudeilor? căci noi am văzut steaua lui în răsărit şi venirăm să ne închinăm lui. 3 Şi auzind Irod împăratul se turbură, şi tot Ierusalimul cu dînsul, 4 Şi adunând pe toţi mai marii preoţilor şi cărturarii poporului, cerù ştiinţă dela dînşii unde se naşte Hristos. 5 Iar ei îi ziseră: în Betleemul Iudeii; căci aşà este scris prin profetul: 6 «Şi tu Betleem, pământul lui Iuda, nici de cum nu eşti mai mic între povăţuitorii lui Iuda; căci din tine va ieşì povăţuitor, care va paşte pe poporul meu Israel». 7 Atunci Irod chemând în ascuns pe Magi, îi întrebă cu deamănuntul *despre* timpul stelei apărute. 8 Şi trimiţându-i la Betleem, zise: ducându-vă cercetaţi cu deamănuntul despre copil; şi dacă l-aţi aflat, daţi-mi ştire, pentru ca şi eu venind să mă închin lui. 9 Iar ei ascultând de împăratul plecară; şi iată steaua pe care o văzuse în răsărit mergeà înaintea lor, până ce venind stătù deasupra unde erà copilul. 10 Şi văzând steaua se bucurară cu bucurie foarte mare. 11 Şi venind în casă văzură pe copil cu Maria muma lui, şi căzând se închinară lui, şi deschizând comorile lor îi deteră daruri, aur şi tămâie şi smirnă. 12 Şi luând înştiinţare prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale se duseră în ţara lor.

Fuga lui Hristos la Egipet.

13 Şi plecând ei, iată, îngerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicând: sculându-te ia copilul şi pe muma lui şi fugi în Egipet, şi stai acolo până ce îţi voi spune; căci Irod are să caute pe copil spre a-l pierde, 14 Iar el sculându-se luă

pe copil şi pe muma lui şi plecă în Egipet.
15 Şi fu acolo până la sfârşirea lui Irod, pentru
ca să se împlinească ce s'a zis de Domnul prin
profetul, care zice: «din Egipet am chemat pe
fiul meu».

Uciderea copiilor la Betleem.

16 Atunci Irod văzând că fu luat în râs de
către Magi să mânie foarte; şi trimiţând ucise
pe toţi copiii ce erau în Betleem şi în toate ho-
tarele lui dela doi ani şi mai jos, după timpul
de care luase cunoştinţă cu deamănuntul dela
Magi. 17 Atunci se împlinì ce s'a zis de Iere-
mia profetul, care zice: 18 «Glas în Rama se
auzì, suspin, plângere şi ţipăt mult; Rachel plân-
gând pe copiii săi şi nu voià să se mângâe, căci
nu sunt».

Întoarcerea şi locuirea lui Iisus n Nazaret.

19 Iar sfârşindu-se Irod, iată, îngerul Domnu-
lui se arătă în vis lui Iosif în Egipet, 20 Zicând:
sculându-te ia copilul şi pe muma lui şi du-te
în pământul lui Israel, căci au murit cei care
căutau sufletul copilului. 21 Iar el sculându-se
luă copilul şi pe muma lui şi venì în pământul
lui Israel. 22 Dar auzind că Archelau domneşte
peste Iudea în locul lui Irod tatăl său, se temù
să se ducă acolo; şi luând ştire în vis se duse
în părţile Galileii, 23 Şi venind se aşezà în ora-
şul numit Nazaret, pentru ca să se împlinească
ce s'a zis prin profeţi, că Nazareu se va chemà.

PARTEA 3.

Ioan Botezătorul predică în pustie.

In zilele acelea vine Ioan Botezătorul predi-
când în pustia Iudeii, 2 Zicând: pocăiţi-vă,
căci s'a apropiat împărăţia cerurilor. 3 Căci a-

cesta este cel zis prin Isaia profetul, care zice: «glas de strigător în pustie; gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările lui». 4 Şi acest Ioan aveà îmbrăcămintea lui de peri de cămilă şi încingătoare de piele împrejurul mijlocului său; iar hrana lui erà locuste şi miere sălbatică. 5 Atunci ieşià la dînsul Ierusalimul şi toată Iudea şi toată împrejurimea Iordanului, 6 Şi se botezau de către dînsul în râul Iordanului, mărturisindu-şi păcatele lor. 7 Şi văzând pe mulţi dintre farisei şi saducei venind la botez, le zise: pui de vipere, cine v'a arătat să fugiţi de urgia viitoare? 8 Faceţi deci rod vrednic de pocăinţă, 9 Şi nu gândiţi să ziceţi în înşi-vă tată avem pe Abraam; căci vă spun că poate Dumnezeu din pietrile acestea să deştepte fiii lui Abraam. 10 Acum săcurea stă la rădăcina pomilor, deci orice pom ce nu face rod bun se taie şi în foc se aruncă. 11 Eu vă botez în apă spre pocăinţă; iar cel care vine în urma mea este mai tare decât mine, căruia nu-*i* sunt de îndestul să-*i* port încălţămintea; acesta vă va boteză în spirit sfânt şi foc. 12 A cărui lopată *este* în mâna lui, şi-şi va curăţi aria şi va adunà grâul lui în grânar, iar pleava o va arde în foc nestâns.

Ioan botează pe Iisus.

13 Atunci vine Iisus din Galilea la Iordan către Ioan, spre a fi botezat de către acesta. 14 Iar el îl oprià, zicând: eu am trebuinţă să fiu botezat de tine, şi tu vii la mine? 15 Şi răspunzând Iisus îi zise: lasă acum, căci aşà ni-se cade să împlinim orice dreptate; atunci îl lăsă. 16 Iar Iisus botezat fiind îndată ieşì din apă; şi iată i-se deschiserà cerurile şi văzù spiritul al

lui Dumnezeu venind peste dînsul, pogorându-se ca porumb. 17 Şi iată glas din ceruri, zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, în care am binevoit.

PARTEA 4.

Iisus este ispitit de trei ori de diavolul.

Atunci Iisus fu dus în pustie de către spiritul, spre a fi ispitit de diavolul. 2 Şi după ce postì patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, flămânzì apoi. 3 Şi apropiindu-se de dînsul ispititorul, îi zise: dacă Fiu eşti al lui Dumnezeu, zi ca pietrile acestea să se facă pâni. 4 Iar el răspunzând zise: scris este: «nu numai cu pâne va trăì omul, ci cu orice cuvânt ce iese din gura lui Dumnezeu». 5 Atunci îl duce pe el diavolul în sânta cetate şi îl puse pe aripa sanctuarului, 6 Şi îi zice: dacă Fiu eşti al lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci scris este că «îngerilor săi va porunci pentru tine şi pe mâni te vor ridicà, ca nu cumvà să loveşti de piatră piciorul tău». 7 Zise Iisus lui: iarăş este scris: «nu ispitì pe Domnul Dumnezeul tău». 8 Iarăş îl duce diavolul într'un munte foarte înalt şi îi arătă toate împărăţiile lumii şi mărirea lor, 9 Şi îi zise: toate acestea ţi le voi da, dacă căzând te vei fi închinat mie. 10 Atunci îi zice Iisus: «mergi, satană, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău te vei închinà şi numai lui vei slujì». 11 Atunci îl lăsă diavolul, şi iată îngerii se apropiară de *dînsul* şi îi slujiau.

Iisus începe propovăduirea.

12 Şi auzind că Ioan fu pus *în închisoare*, plecă în Galilea. 13 Şi părăsind Nazaretul, venind se aşează în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon şi Neftalim, 14 Ca să fie împlinit ce s'a

zis prin Isaia profetul, care zice: 15 «Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galilea neamurilor», 16 Poporul care se află în întunerec văzù lumină mare, şi celor care şed în ţinut şi în umbră de moarte le răsări lumină. 17 De atunci începù Iisus să predice şi să zică: pocăiţi-vă, căci s'a apropiat împărăţia cerurilor.

Alegerea celor dintâi patru ucenici.

18 Şi umblând pe lângă marea Galileii văzù doi fraţi, pe Simon numit Petru şi pe Andreiu fratele lui, aruncând o plasă în mare; căci erau pescari, 19 Şi le zice: veniţi după mine şi vă voi face pescari de oameni 20 Iar ei îndată lăsând plăşile îi urmară. 21 Şi mergând deacolo înainte văzù alţi doi fraţi: pe Iacob al lui Zebedeu şi pe Ioan fratele lui, în vas cu Zebedeu tatăl lor întocmindu-şi plăşile, şi îi chemă. 22 Iar ei îndată lăsând vasul şi pe tatăl lor îi urmară.

Iisus vindecă fel de fel de bolnavi.

23 Şi străbătù în toată Galilea, învăţând în sinagogile lor şi predicând evanghelia împărăţiei şi vindecând orice boală şi orice neputinţă în popor. 24 Şi ieşì vestea despre dînsul în toată Siria; şi aduseră la dînsul pe toţi care se aflau în suferinţe, cuprinşi fiind de feluri de boale şi chinuri şi pe demonizaţi şi lunateci şi slăbănogi, şi îi vindecă. 25 Şi îi urmară gloate multe din Galilea şi Decapole şi Ierusalim şi Iudea şi de dincolo de Iordan.

PARTEA 5.

Iisus ţine cuvântare pe munte. Fericirile. Demnitatea şi sarcina ucenicilor.

Şi văzând gloatele se suì pe munte; şi şezând el veniră la dînsul ucenicii săi; 2 Şi deschizând

gura sa ti învăţă, zicând: 3 Fericiţi cei săraci cu spiritul, că a lor este împărăţia cerurilor. 4 Fericiţi cei blânzi, că ei vor moşteni pământul. 5 Fericiţi cei care plâng, că ei vor fi mângâiaţi. 6 Fericiţi cei care flămânzesc şi însătoşează de dreptate, că ei se vor săturà. 7 Fericiţi cei milostivi, că ei vor fi miluiţi. 8 Fericiţi cei curaţi cu inima, că ei vor vedeà pe Dumnezeu. 9 Fericiţi făcătorii de pace, că ei se vor chemà fiii lui Dumnezeu. 10 Fericiţi cei goniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor. 11 Fericiţi sunteţi când vă vor mustrà şi vă vor gonì şi vor zice împrotiva voastră orice rău minţând pentru mine. 12 Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri; căci aşà goniră pe profeţii cei mai înainte de voi. 13 Voi sunteţi sarea pământului; iar dacă sarea îşi va fi pierdut puterea, prin ce va dobândì *iarăş* puterea *ei* sărătoare? Pentru nimic nu mai are tărie, fără numai aruncată fiind în afară să fie călcată de oameni. 14 Voi sunteţi lumina lumii. Nu se poate ascunde cetatea aşezată deasupra muntelui; 15 Nici *oamenii* nu aprind lumină şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic şi luminează tuturor celor *care sunt* în casă. 16 Aşà să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru ca să vază faptele voastre cele bune şi să mărească pe Tatăl vostru care *este* în ceruri.

Adevărata împlinire a legii.

17 Nu gândiţi că am venit să desfiinţez legea sau profeţii; n'am venit să desfiinţez ci să desăvârşesc. 18 Căci adevăr zic vouă, până ce va fi trecut cerul şi pământul, o iotă sau un corn *de literă* nu se va pierde din lege, până să se facă tot. 19 Deci

cine va fi desființat una din aceste porunci foarte mici și va fi învățat așà pe oameni, se va chemà cel mai mic în împărăția cerurilor, iar cine va fi făcut și va fi învățat, acesta mare se va chemà în împărăția cerurilor. 20 Căci zic vouă, dacă nu va fi prisosit dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți întrà întru împărăția cerurilor. 21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: «nu omorî»; și cine va fi omorît vinovat va fi judecății. 22 Iar eu zic vouă că oricine care se mânie pe fratele său vinovat va fi judecății, și cine va fi zis fratelui său: raca, vinovat va fi sinedriului; iar cine va fi zis: nemintosule, vinovat va fi la gheena focului. 23 Deci dacă aduci darul tău la altar și acolo îți vei fi adus aminte că fratele tău are ceva împrotiva ta, 24 Lasă acolo darul tău înaintea altarului și mergi întâiu, împacă-te cu fratele tău și atunci venind adu darul tău. 25 Fii învoitor cu împrotivitorul tău curând până ești pe cale cu dînsul, ca nu cumvà împrotivitorul să te deà judecătorului și judecătorul slujitorului, și vei fi aruncat în închisoare. 26 Adevăr zic ție, nu vei ieși de acolo până când nu vei fi dat cel din urmă ban. 27 Ați auzit că s'a zis: «nu săvîrși adulter». 28 Iar eu zic vouă că oricine care se uită le femeie spre a o poftì a și săvîrșit adulter cu dînsa în inima lui. 29 Și dacă ochiul tău cel drept te smintește, scoate-l afară și îl aruncă dela tine; căci mai bine îți este ca să piară unul din membrele tale și nu tot corpul tău să fie aruncat în gheenă. 30 Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește, taie-o și aruncă-o dela tine; căci mai bine îți este ca să

piară unul din membrele tale, şi nu tot corpul tău să se ducă în gheenă. 31 S'a zis: «cine va fi lăsat pe femeia sa, să-i deà carte de despărţire». 32 Iar eu zic vouă că oricine care lasă pe femeia sa afară de cuvânt de desfrânare, o face să fie adulteră, şi cine va fi luat pe cea lăsată, să face adulter. 33 Iarăş aţi auzit că s'a zis celor de demult. «nu jurà strâmb, ci dă Domnului jurămintele tale». 34 Iar eu zic vouă, nu juraţi nici decum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu 35 Nici pe pământ, că este aşternut al picioarelor lui · nici pe Ierusalim, că este cetate a marelui împărat 36 Nici pe capul tău nu jurà, că nu poţi face un păr alb sau negru. 37 Ci fie cuvântul vostru aşà, aşà; nu, nu; iar mai mult decât acestea este dela cel rău. 38 Aţi auzit că s'a zis · «ochiu pentru ochiu şi dinte pentru dinte». 39 Iar eu zic vouă nu staţi împrotiva celui rău; ci oricine te loveşte peste falca ta cea dreaptă, întoarce-i şi pe cealaltă; 40 Şi celui care voeşte a se judecà cu tine şi a-ţi luà cămaşa, lasă-i şi vestmântul. 41 Şi oricine îţi va pune angara pentru milă du-te cu dînsul două. 42 Celui care cere dela tine dă-i, şi dela cel care voeşte a se împrumutà dela tine nu îţi întoarce faţa. 43 Aţi auzit că s'a zis: «iubeşte pe aproapele tău» şi ureşte pe vrăjmaşul tău. 44 Iar eu zic vouă: iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi rugaţi-vă pentru cei care vă gonesc pe voi, 45 Pentru ca să fiţi fiii ai Tatălui vostru cel din ceruri, că el face să răsară soarele său peste răi şi peste buni, şi plouă peste drepţi şi peste nedrepţi. 46 Căci dacă iubiţi pe cei care vă iubesc pe voi, ce plată

aveţi? Nu oare şi vameşii fac aceeaşi? 47 Şi dacă îmbrăţişaţi cu iubire pe fraţii voştri numai, ce faceţi mai mult? Oare nu şi păgânii fac aceeaşi? 48 Drept aceea fiţi voi desăvârşiţi, după cum Tatăl vostru cel ceresc desăvârşit este.

PARTEA 6.

Iisus continuă cuvântarea pe munte. Despre pomană, rugare şi post.

Luaţi aminte să nu desfăşuraţi vârtutea voastră înaintea oamenilor spre a fi priviţi de dînşii; iar de nu, plată nu aveţi dela Tatăl vostru care este în ceruri. 2 Deci când faci milostenie, nu trâmbiţă înaintea ta, după cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe strade, ca să fie lăudaţi de oameni; adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 3 Iar tu când faci milostenie să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta, 4 Ca să fie milostenia ta într'ascuns; şi Tatăl tău care vede într'ascuns îţi va răsplăti ţie. 5 Şi când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii; că iubesc să se roage stând în sinagogi şi în unghiurile stradelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 6 Iar tu când te rogi, întră în camera ta şi închizând uşa ta roagă-te Tatălui tău cel într'ascuns, şi Tatăl tău care vede într'ascuns îţi va răsplăti ţie. 7 Rugându-vă nu sporiţi multe ca păgânii; căci li-se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultaţi. 8 Deci nu vă asemănaţi lor; căci ştie Tatăl vostru de ce aveţi trebuinţă mai înainte de a cere voi dela dînsul. 9 Deci voi rugaţi-vă astfel: Tatăl nostru care eşti în ceruri, fie sfinţit numele tău; 10 Vie împărăţia ta, facă-se voia ta, cum în cer şi pe pământ; 11 Pânea noastră cea de toate zilele dă ne-o nouă

astăzi; 12 Şi ne iartă nouă datoriile noastre, cum şi noi am iertat datorilor noştri; 13 Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne scapă de cel rău. *Că a ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci*; *amin*. 14 Căci dacă veţi fi iertat oamenilor greşalele lor, vă va iertà şi vouă Tatăl vostru cel ceresc. 15 Iar dacă nu veţi fi iertat oamenilor, nici Tatăl vostru nu va iertà greşalele voastre. 16 Când postiţi, nu fiţi ca făţarnicii posomorâţi; căci îşi întunecă feţele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr zic vouă, *ei* îşi iau plata lor. 17 Iar tu când posteşti unge-ţi capul şi spăla-ţi faţa, 18 Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este într'ascuns, şi Tatăl tău care vede într'ascuns îţi va răsplăti.

Să ne ferim de cele pământeşti.

19 Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molie şi rugină le strică, şi unde furii *le* desgroapă şi *le* fură. 20 Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici rugine nu le strică, şi unde furii nu *le* desgroapă nici nu *le* fură. 21 Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta. 22 Luminătorul corpului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot corpul tău va fi luminos; 23 Iar dacă ochiul tău este rău, tot corpul tău va fi întunecos. Deci dacă lumina ce *este* în tine, întunerec este, cât de mare *este* întunerecul. 24 Nimeni nu poate slujì la doi domni; căci sau pe unul va urî şi pe celalalt *îl* va iubì, sau de unul se va ţineà şi pe celalalt *îl* va despreţuì, nu puteţi slujì lui Dumnezeu şi lui Mamona. 25 Drept aceea zic vouă: nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce să mâncaţi *şi ce se beţi*, nici pentru corpul vostru *cu* ce să vă

îmbrăcaţi. Oare sufletul nu este mai mult decât hrana şi corpul decât îmbrăcămintea? 26 Uitaţi-vă la paserile cerului, că nici nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în grânar, şi Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte; oare voi nu sunteţi cu mult mai presus de ele? 27 Şi cine dintre voi îngrijind poate adăogà peste vârsta sa un cot? 28 Şi pentru îmbrăcăminte ce îngrijiţi? Uitaţi-vă cu băgare de seamă la crinii câmpului cum cresc; nu se ostenesc, nici nu torc. 29 Şi zic vouă că nici Solomon în toată mărirea lui nu se îmbrăcà ca unul dintre aceştia. 30 Şi dacă Dumnezeu îmbrăcă astfel a câmpului iarbă *care* este astăzi şi mâne se aruncă în cuptor, oare nu cu mult mai vârtos pe voi, puţin credincioşilor? 31 Deci nu vă îngrijiţi, zicând: ce să mâncăm sau ce să bem sau cu ce să ne îmbrăcăm? 32 Că toate acestea păgânii *le* caută; căci ştie Tatăl vostru cel ceresc că aveţi trebuinţă de toate acestea. 33 Căutaţi dar mai întâiu împărăţia şi dreptatea lui, şi toate acestea se vor adăogà vouă. 34 Deci nu vă îngrijiţi pentru mâne; căci ziua de mâne va îngriji dela sine; destul este zilei răutatea ei.

PARTEA 7.

Sfârşitul cuvântării depe munte. Despre judecarea pripită şi uşuratecă.

Nu judecaţi ca să nu fiţi judecaţi. 2 Căci cu judecata cu care judecaţi veţi fi judecaţi, şi cu măsura cu care măsuraţi vi-se va măsurà. 3 De ce vezi gunoiul ce este în ochiul fratelui tău, şi nu zăreşti bârna din ochiul tău? 4 Sau cum vei zice fratelui tău: stăi să scot gunoiul din ochiul tău, şi iată bârna *este* în ochiul tău.

5 Fățarnice, scoate mai întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedeà să scoți gunoiul din ochiul fratelui tău. 6 Nu dați ce este sfânt câ-nilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumvà să le calce cu picioarele lor și întorcându-se să vă sfâșie pe voi.

Despre puterea rugăciunii.

7 Cereți și se va da vouă, căutați și veți aflà; bateți și se va deschide vouă. 8 Căci oricine care cere ia, și cine caută află, și celui care bate *i*-se va deschide. 9 Sau care este omul dintre voi dela care va cere fiul său pâne, nu cumvà îi va da piatră? 10 Sau dacă va cere pește, nu cumvà îi va da lui șarpe? 11 Deci dacă voi răi fiind, știți să dați lucruri bune la copiii voștri, cu atât mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va da *cele* bune celor care cer dela dînsul. 12 Deci toate câte ați voi să vă facă vouă oamenii, așà și voi faceți lor, căci aceasta este legea și profeții.

Despre împlinirea voinței dumnezeești.

13 Întrați prin poarta cea strâmtă, că largă *este* poarta și latâ calea care duce la peire, și mulți sunt care întră prin ea, 14 Că strâmtă este poarta și îngustă calea care duce la vieață, și puțini sunt care o află. 15 Feriți-vă de profeți mincinoși, care vin la voi în îmbrăcăminte de oi și pe dinlăuntru sunt lupi răpitori, 16 După roadele lor îi veți cunoaște pe dînșii; au doar culeg *oamenii* struguri din spini sau smochine din ciulini? 17 Astfel orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. 18 Pom bun nu poate face roade rele, nici pom rău nu *poate* face roade bune. 19 Orice pom ce nu face rod bun, se taie

şi se aruncă în foc. 20 Drept aceea după roadele lor îi veţi cunoaşte pe dînşii. 21 Nu oricine care îmi zice mie: Doamne, Doamne, va intrà în împărăţia cerurilor, ci care face voia Tatălui meu care este în ceruri. 22 Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, nu în numele tău am profetizat, şi în numele tău am scos afară demonii, şi în numele tău am făcut multe minuni? 23 Şi atunci voi mărturisì lor că nici odată nu v'am cunoscut; depărtaţi-vă dela mine care lucraţi fărădelegea». 24 Deci oricine care aude aceste cuvinte ale mele şi le face va fi asemenea bărbatului cu minte, care şi-a clădit casa lui pe piatră. 25 Şi a căzut ploaie şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, şi n'a căzut, căci erà întemeiată pe piatră. 26 Şi oricine care aude aceste cuvinte ale mele şi nu le face, va fi asemenea bărbatului fără minte, care şi-a clădit casa lui pe nisip, 27 Şi a căzut ploaie şi au venit râurile şi au suflat vânturile şi au izbit în casa aceea, şi a căzut, şi căderea ei a fost mare. 28 Şi fu când sfârşì Iisus cuvintele acestea, gloatele rămaseră uimite de învăţătura lui; 29 Căci le învăţà, ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii lor.

PARTEA 8.

Iisus însănătoşează pe un lepros.

Şi dându-se el jos depe munte, îi urmară gloate multe. 2 Şi iată un lepros, apropiindu-se de dînsul i-se închină, zicând: Doamne, dacă voieşti poţi să mă curăţeşti. 3 Şi întinzând mâna îl atinse, zicându-i: voesc, fii curăţit; şi îndată fu curăţită lepra lui. 4 Şi Iisus îi zice: vezi nu

spune nimănui, ci mergi, arată-te preotului şi du darul pe care i-a rânduit Moise spre mărturie lor.

Vindecarea slugii sutaşului.

5 Şi întrând el în Capernaum, s'a apropiat de dînsul un sutaş rugându-l 6 Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănog, chinuindu-se cumplit. 7 *Iisus* îi zice: venind eu îl voi însănătoşi. 8 Şi răspunzând sutaşul zise: Doamne, nu sunt destoinic ca să întri sub acoperişul meu; ci zi numai un cuvânt şi se va tămăduì sluga mea. 9 Căci şi eu sunt om sub stăpânire, având sub mine ostaşi, şi zic acestuia: du-te, şi se duce; şi altuia: vino, şi vine; şi slugei mele: fă aceasta, şi face. 10 Iar Iisus auzind se miră şi zise celor care îi urmau: adevăr zic vouă, nici în Israel n'am găsit atâta credinţă. 11 Dar vă zic vouă că mulţi dela răsărit şi dela apus vor venì şi vor stà la masă cu Abraam şi Isaac şi Iacob în împărăţia cerurilor. 12 Iar fiii împărăţiei vor merge în întunerecul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor. 13 Şi zise Iisus sutaşului: du-te, fie ţie cum ai crezut, şi se tămăduì sluga lui în acel ceas.

Iisus vindecă pe soacra lui Petru şi pe alţi bolnavi.

14 Şi venind Iisus în casa lui Petru văzù pe soacra acestuia zăcând şi aprinsă de friguri. 15 Şi atinse mâna ei şi o lăsară frigurile, şi ea se sculă şi-i slujià lui. 16 Iar făcându-se seară îi aduseră mulţi demonizaţi şi scoase afară spiritele prin cuvânt numai, şi tămăduì pe toţi care aveau suferinţe, 17 Pentru ca să fie împlinit ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: «acesta luă slăbiciunile noastre şi boalele *noastre* le purtă».

Iisus îndeamnă pe doi ucenici.

18 Şi văzând Iisus gloate multe împrejurul său porunci a trece dincolo. 19 Şi apropiindu-se de el un cărturar, îi zise: Învăţătorule, îţi voi urmà ori unde vei merge. 20 Dar Iisus, îi zice: vulpile au vizuini şi paserile cerului locuinţe, însă Fiul omului nu are unde să-şi plece capul. 21 Iar un altul dintre ucenicii *săi* îi zise: Doamne, dămi voe să mă duc mai întâiu şi să îngrop pe tatăl meu. 22 Dar Iisus îi zice: urmează-mi, şi lasă morţii să îngroape pe morţii lor.

Iisus potoleşte furtuna pe mare.

23 Şi întrând el în vas, îi urmară ucenicii lui. 24 Şi iată furtună straşnică să făcù pe mare, încât vasul se acoperià de valuri; iar el dormià. 25 Şi apropiindu-se de dînsul *ucenicii* îl deşteptară, zicând: Doamne, scapă-ne, pierim! 26 Iar el le zice: ce sunteţi fricoşi, puţin credincioşilor? Atunci sculându-se certă vânturile şi marea şi se făcù linişte mare. 27 Iar oamenii se mirară, zicând: ce fel este *omul* acesta, pentru că şi vânturile şi marea îl ascultă?

Iisus vindecă pe doi îndrăciţi.

28 Şi trecând el dincolo în ţinutul Gadarenilor, îl întâmpinară doi demonizaţi, ieşind din *gropi* de morminte, foarte înfuriaţi, încât nimenea nu puteà trece pe aceea cale. 29 Şi iată strigară zicând, ce avem noi cu tine, Fiule al lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de timp ca să ne chinueşti? 30 Şi erà departe de dînşii păscând o turmă de porci mulţi. 31 Iar demonii îl rugau, zicând: dacă ne scoţi afară, trimite-ne în turma de porci. 32 Şi el le zise: mergeţi. Iar ei ieşind se duseră în turma de porci; şi iată toată turma

se repezì depe râpă în mare, şi murì în apă. 33 Iar pazitorii fugiră, şi ducându-se în oraş spuseră tot, şi cele ale celor demonizaţi. 34 Şi iată tot oraşul ieşì spre întâmpinarea lui Iisus, şi văzându-l îl rugară ca să treacă din ţinutul lor.

PARTEA 9.

Iisus însănătoşează la Capernaum pe un slăbănog.

Şi întrând în vas trecù dincoace şi venì în oraşul său. 2 Şi iată îi aduseră pe un slăbănog zăcând pe pat. Şi văzând Iisus credinţa lor, zise slăbănogului: îndrăsneşte, fiule, iertate îţi sunt păcatele. 3 Şi iată unii dintre cărturari ziseră întru sine: acesta defaimă. 4 Dar Iisus, ştiind cugetele lor, zise· pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre? 5 Căci ce este mai lesne a zice: iertate îţi sunt păcatele, sau a zice: scoală-te şi umblă? 6 Dar ca să ştiţi că putere are Fiul omului pe pământ a iertà păcatele, atunci zice slăbănogului: sculându-te ridică patul tău şi mergi la casa ta. 7 Şi sculându-se se duse la casa lui. 8 Iar gloatele văzând se temură şi măriră pe Dumnezeu care dă oamenilor putere ca aceasta.

Mateiu şi ucenicii lui Ioan Botezătorul.

9 Şi trecând de acolo Iisus văzù pe un om şezând la vamă, Mateiu numele lui, şi îi zice: urmează-mi. Şi sculându-se îi urmă. 10 Şi fu când şedeà el la masă în casă, iată mulţi vameşi şi păcătoşi venind şezură la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii lui. 11 Şi fariseii văzând ziceau ucenicilor lui: pentru ce Învăţătorul vostru mănâncă cu vameşii şi păcătoşii? 12 Iar el auziud zise: n'au trebuinţă de doftor cei tari, ci care sufăr. 13 Ducându-vă dar, învăţaţi ce este: «milă voesc, iar nu jertfă». Căci n'am venit să

chem pe drepți, ci pe păcătoși. 14 Atunci viu la dînsul ucenicii lui Ioan, zicând: pentru ce noi și fariseii postim, iar ucenicii tăi nu postesc? 15 Și le zise Iisus: nu cumvà pot prietenii mirelui să se întristeze, pe cât timp este mirele cu ei? Vor veni zile, când mirele va fi luat dela dînșii, și atunci vor posti. 16 Nimeni nu pune bucată de petec nou la vestmânt vechiu, căci *aceea ce este pus* ca umplutura lui rupe din vestmânt și o ruptură mai rea se face. 17 Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; iar dacă *pun*, se sparg burdufurile, și vinul se varsă și burdufurile se nimicesc; ci pun vin nou în burdufuri noi, și amândouă se păstrează împreună.

Fiica lui Iair și femeia sângerândă.

18 Acestea vorbind el lor, iată un mai mare venind la dînsul i-se închină, zicând: fiica mea murì acum; dar venind pune mâna ta peste dînsa, și va fi vie. 19 Și sculându-se Iisus îi urmă *și îi urmară* și ucenicii lui. 20 Și iată o femeie cu scurgere de sânge de doisprezece ani apropiindu-se dinapoi atinse ciucurele vestmântului său; 21 Căci ziceà în sine: numai de voi atinge vestmântul lui, voi fi scăpată. 22 Iar Iisus întorcându-se și văzând-o, zise: îndrăsnește, fiică; credința ta te-a scăpat. Și fu tămăduită femeia din ceasul acela. 23 Și venind Iisus la casa mai marelui și văzând pe cântători din fluer și gloata făcând sgomot, zise: 24 Depărtați-vă căci n'a murit fata, ci doarme. Iar ei râdeau de dînsul. 25 Și când gloata fu dată afară, întrând apucă mâna ei, și se sculă fata. 26 Și se duse vestea aceasta peste tot pământul acela.

Doi orbi şi mutul.

27 Şi trecând Iisus de acolo, îi urmară doi orbi strigând şi zicând: miluieşte-ne Fiul lui David. 28 Iar el întrând în casă se apropiară orbii de dînsul, şi Iisus le zice: credeţi că pot face aceasta? *Dînşii* îi zic: aşà, Doamne. 29 Atunci atinse ochii lor, zicând: după credinţa voastră fie vouă. 30 Şi se deşchiseră ochii lor. Şi îi certă Iisus, zicând: vedeţi, nimeni să nu ştie. 31 Iar ei ieşind răspândiră vestea despre dînsul în tot pământul acela. 32 Şi plecând ei afară, iată îi aduseră un om mut având demon. 33 Şi demonul fiind scos afară, mutul vorbì. Şi se mirară gloatele, zicând: nici odată nu s'a arărat aşà în Israel. 34 Iar fariseii ziceau: prin mai marele demonilor scoate afară pe demoni.

Iisus propovăduind şi vindecând zise că sunt puţini lucrători.

35 Şi străbăteà Iisus toate oraşele şi satele, învăţând în sinagogile lor şi predicând evangelia împărăţiei şi vindecând orice boală şi orice slăbiciune. 36 Iar văzând gloatele i-se făcù milă de dînsele, că erau leşinate şi părăsite ca oi neavând păstor. 37 Atunci zice ucenicilor săi: secerişul este mult, iar lucrătorii puţini: 38 Rugaţivă deci de domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul său.

PARTEA 10.

Trimiterea celor doisprezece apostoli, îi împuterniceşte şi-i povăţuieşte.

Şi chemând la sine pe cei doisprezece ucenici ai săi le dete putere peste spiritele necurate, ca să le deà afară şi să tămăduească orice boală şi orice slăbiciune. 2 Iar numele celor

doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâiu Simon, numit Petru, şi Andreiu fratele lui, Iacob al lui Zebedeu şi Ioan fratele lui, 3 Filip şi Bartolomeu, Toma şi Mateiu vameşul, Iacob al lui Alfeu şi Lebeu, numit Tadeu, 4 Simon Cananeul şi Iuda Iscariotul, care l-a şi dat prins. 5 Pe aceşti doisprezece îi trimise Iisus poruncindu-le lor, zicând: în cale de păgâni nu mergeţi şi în oraş de Samaritani nu intraţi, 6 Mergeţi mai vârtos către oile cele pierdute de casa lui Israel. 7 Iar mergând predicaţi, zicând că s'a apropiat împărăţia cerurilor. 8 Pe neputincioşi tămăduiţi, pe morţi înviaţi, pe leproşi curăţiţi, pe demoni daţi afară; în dar aţi luat, în dar daţi. 9 Nu câştigaţi aur, nici argint, nici aramă la încingătorile voastre, 10 Nici traistă în cale, nici două vestminte, nici încălţăminte, nici toiag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa. 11 În orice oraş sau sat veţi fi intrat, cercetaţi cine este într'însul vrednic; şi acolo rămâneţi până când veţi fi ieşit. 12 Iar intrând în aceea casă, uraţi ei bine. 13 Şi dacă este casa aceea vrednică, vie urarea voastră peste dînsa; iar dacă nu este vrednică, urarea voastră întoarcă-se spre voi. 14 Şi cine nu va fi primit pe voi, nici nu va fi ascultat cuvintele voastre, ieşind din casa aceea sau din oraşul acela, scuturaţi praful depe picioarele voastre. 15 Adevăr zic vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei în zi de judecată decât oraşului aceluia. 16 Iată eu vă trimit ca oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi fără răutate ca porumbeii. 17 Feriţi-vă de oameni; căci vă vor da în sinedrii şi în sinagogile lor vă vor biciui;

18 Şi înaintea stăpânitorilor şi împăraţilor veţi
fi duşi pentru mine, spre mărturie lor şi păgâ-
nilor. 19 Iar când vă vor da pe voi, nu îngri-
jiţi cum sau ce să vorbiţi; căci vi-se va da
vouă în ceasul acela ce să vorbiţi; 20 Căci nu
sunteţi voi care vorbiţi, ci Spiritul Tatălui vostru
este care vorbeşte în voi. 21 Şi va da frate pe
frate la moarte, şi tată pe copil, şi se vor scula
copiii asupra părinţilor şi îi vor omorî pe ei.
22 Şi veţi fi uriţi de toţi pentru numele meu;
dar care rabdă până în sfârşit, acesta se va
mântui. 23 Şi când vă gonesc pe voi din acest
oraş, fugiţi în celalt, căci adevăr zic vouă, nu
veţi fi sfârşit oraşele lui Israel până ce va fi
venit Fiul omului. 24 Nu este ucenic mai pe
sus de învăţătorul, nici slugă mai pe sus de stă-
pânul său. 25 Destul este ucenicului să fie ca
învăţătorul său şi sluga ca stăpânul său. Dacă
pe stăpânul casei îl numiră Beelzebul, cu atât
mai vârtos pe casnicii lui. 26 Deci nu vă temeţi
de dînşii; căci nimic nu este acoperit, care să
nu fie descoperit, şi ascuns care să nu fie cu-
noscut. 27 Aceeace eu vă zic vouă la întune-
rec, spuneţi la lumină; şi ceeace auziţi la ureche,
vestiţi depe case. 28 Şi nu vă temeţi de cei
care ucid corpul, sufletul nu-l pot ucide; temeţi-
vă mai vârtos de acela care poate să piarză
în gheenă şi sufletul şi corpul. 29 Au doară nu
se vând două vrăbii pentru un ban? Şi *nici* una
din ele nu va cădea pe pământ fără *ştirea* Ta-
tălui vostru. 30 Chiar şi perii capului vostru sunt
toţi număraţi. 31 Drept aceea nu vă temeţi;
voi sunteţi mai pe sus de multe vrăbii. 32 Deci
oricine care va mărturisi pentru mine înaintea

oamenilor, voi mărturisì şi eu pentru el înaintea Tatălui meu care este în ceruri; 33 Şi oricine mă va fi tăgăduit pe mine înaintea oamenilor, îl voi tăgăduì şi eu pe dînsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri. 34 Nu socotiţi că am venit să pun pace pe pământ; nu am venit să pun pace, ci spadă. 35 Căci am venit să învrăjbesc pe om cu tatăl său, şi pe fată cu mumă sa, şi pe noră cu soacra ei. 36 Şi vrăjmaşi ai omului *sunt* casnicii lui. 37 Cine iubeşte pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; şi cine iubeşte pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. 38 Şi oricine nu ia crucea sa şi nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine. 39 Cine va fi aflat sufletul său, îl va pierde, şi cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, *acela* îl va aflà. 40 Cine *vă* primeşte pe voi, pe mine *mă* primeşte, şi cine *mă* primeşte pe mine, primeşte pe care m'a trimis pe mine. 41 Cine primeşte profet în nume de profet, plată de profet va luà, şi cine primeşte pe drept în nume de drept, plata de drept va luà. 42 Şi cine va fi adăpat în nume de ucenic pe unul dintre aceşti mici numai cu un păhar de *apă* rece, adevăr zic vouă, nu va pierde plata sa.

PARTEA 11.

Ioan trimite pe ucenicii săi la Hristos. Hristos mărturiseşte pentru Ioan şi aseamănă pe Iudei cu copiii cari stau în târguri.

Şi a fost când sfârşì Iisus, dând învăţături celor doisprezece ucenici ai săi, trecù de acolo ca să înveţe şi să predice în oraşele lor. 2 Iar Ioan auzind în închisoare de faptele lui Hristos, trimiţând îl întrebă prin ucenicii săi: 3 Tu eşti

care vine, sau pe altul să aşteptăm? 4 Şi răspunzând Iisus, le zise: mergând spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi: 5 Orbii văd şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi surzii aud, morţii se scoală, şi săracilor se binevesteşte; 6 Şi fericit este cine nu se va fi smintit în mine. 7 Iar plecând aceştia, începù Iisus să vorbească gloatelor despre Ioan: ce aţi ieşit în pustie să vedeţi? O trestie clătinându-se de vânt? 8 Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Un om îmbrăcat în vestminte moi? Iată cei care poartă *vestminte* moi sunt în casele împăraţilor. 9 Dar ce aţi ieşit? Să vedeţi un profet? Adevăr zic vouă, şi mai mult decât un profet. 10 Acesta este despre care s'a scris: «iată eu trimit înaintea feţii tale pe îngerul meu, care va gătì calea ta înaintea ta». 11 Adevăr zic vouă, nu s'a ridicat dintre cei născuţi de femei *vre-unul* mai mare decât Ioan Botezătorul; şi cine este mai mic în împărăţia cerurilor, este mai mare decât dînsul. 12 Din zilele lui Ioan Botezătorul şi până acum împărăţia cerurilor se ia prin stăruinţă, şi cei care întrebuinţează stăruinţa pun mâna pe ea. 13 Căci toţi profeţii şi legea până la Ioan profetizară. 14 Şi dacă voiţi să primiţi, el este Ilie care are să fie. 15 Cine are urechi să audă. 16 Dar cu cine voi asemănà neamul acesta? Este asemenea unor copii, care stând în târguri strigă către ceilalţi *copii*. 17 *Şi* zic: v'am cântat din fluer, şi n'aţi jucat: v'am cântat de jale, şi nu v'aţi întristat. 18 Pentru că Ioan veni nici mâncând, nici bând, şi *ei* zic: are demon. 19 Veni Fiul omului mâncând şi bând, şi ei zic: iată un om mâncător şi băutor de vin, prieten al vame-

şilor şi păcătoşilor. Şi s'a cunoscut de dreaptă înţelepciunea din lucrurile ei.

Mustră oraşele ce nu se pocăesc.

20 Atunci începù a mustrà oraşele în care se făcuseră cele mai multe minuni ale lui, pentru că nu s'au pocăit. 21 Vai ţie Chorazin, vai ţie Betsaida, că dacă în Tir şi Sidon s'ar fi făcut minunile ce au fost făcute în voi, de mult în sac şi cenuşe s'ar fi pocăit. 22 Dar zic vouă, Tirului şi Sidonului va fi mai uşor în zi de judecată decât vouă. 23 Şi tu Capernaum, nu fuşi ridicat până la cer? Până la iad vei fi pogorît; că dacă s'ar fi făcut în Sodoma minunile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. 24 Dar zic vouă că pământului Sodomei va fi mai uşor în zi de judecată decât ţie.

Preamărirea Tatălui.

25 În acel timp răspunzând Iisus, zise: te laud, Tată, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de înţelepţi şi pricepuţi, şi le-ai descoperit celor neştiutori. 26 Aşà, Tată, că aşà a fost bunăvoinţă înaintea ta. 27 Orice-mi este dat mie de către Tatăl meu, şi nimeni nu cunoaşte bine pe Fiul decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaşte bine cinevà decât numai Fiul, şi *accla* căruia ar voì fiul să-i descopere.

Chemà la sine pe amărâţi.

28 Veniţi cu mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi eu vă voi odihnì pe voi. 29 Luaţi jugul meu asupra voastră şi învăţaţi dela mine că blând sunt şi smerit cu inima, şi veţi aflà răpaus sufletelor voastre. 30 Căci jugul meu este bun şi povara mea uşoară.

PARTEA 12.

Ucenicii smulg spice Sâmbăta. Iisus vindecă pe omul cu mâna uscată.

Într'acel timp merse Iisus Sâmbăta prin sămănături; şi ucenicii săi flămânziră şi începură să smulgă spice şi să mănânce. 2 Iar fariseii văzând, ziseră lui: iată ucenicii tăi fac ce nu se cade a face Sâmbăta. 3 Iar el zise lor: au n'aţi cetit ce făcù David când flămânzì, şi cei care erau cu dînsul? 4 Cum întră în casa lui Dumnezeu şi mâncă pânile punerii înainte, ceeace nu se cădeà lui să mănânce, nici celor care erau cu dînsul, fără numai preoţilor? 5 Sau n'aţi cetit în lege că Sâmbăta preoţii spurcă Sâmbăta în sanctuar, şi sunt fără vină? 6 Dar zic vouă, că acì este *ceva* mai mare decât sanctuarul. 7 Şi dacă aţi fi ştiut ce însemnează; «milă voesc, iar nu jertfă», n'aţi fi osândit pe cei fără vină. 8 Căci Domn al Sâmbetei este Fiul omului. 9 Şi trecând de acolo venì în sinagoga lor. 10 Şi iată un om având mâna uscată şi-l întrebară pe dînsul, zicând: oare cade-se a tămăduì Sâmbăta? Pentru ca să-l învinuească pe dînsul. 11 Iar el, le zise: care om va fi între voi care va aveà o oaie, şi dacă aceasta va cădeà Sâmbăta în groapă, au nu o va apucà şi o va ridicà? 12 Cât de mult deci se deosebeşte un om de oaie! Deaceea se cade a face bine Sâmbăta. 13 Atunci zice omului: întinde mâna ta· şi el o întinse şi se făcù sănătoasă ca ccalaltă. 14 Iar fariseii ieşind să sfătuiră împrotiva lui cum să-l piarză. 15 Dar Iisus cunoscând se depărtă de acolo; şi-i urmară mulţi, şi-i tămăduì pe toţi. 16 Şi-i certă ca să nu-l deà pe faţă, 17 Ca să

se împlinească ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice: 18 «Iată Fiul meu pe care l-am ales, iubitul meu întru care a binevoit sufletul meu; punevoi spiritul meu peste dînsul şi judecată păgânilor va vesti» 19 «Nu se va certà, nici va strigà, nici va auzì cinevà în drumuri glasul lui 20 Trestie sdrobită nu va frânge, şi feştilă ce face fum nu va stânge, până ce va fi pornit judecata spre biruinţă. 21 Şi în numele lui vor nădăjdui neamurile păgâne».

Iisus vindecă pe un îndrăcit, dojeneşte blăstemarea fariseilor şi refuză a face minuni.

22 Atunci i-se aduse un demonizat orb şi mut; şi-l tămăduì, încât mutul grăià şi vedeà. 23 Şi se mirau toate gloatele şi ziceau: nu cumvà acesta este Fiul lui David? 24 Iar fariseii auzind, ziceau: acesta nu scoate afară demoni decât prin Beelzebul, ca stăpân peste demoni. 25 Dar cunoscând gândurile lor, le zise: orice împărăţie desbinându-se în sine este pustiită, şi orice oraş sau casă desbinându-se în sine nu va stà. 26 Şi dacă satana scoate afară pe satana, s'a desbinat în sine; deci cum va stà împărăţia lui? 27 Şi dacă eu scot afară prin Beelzebul pe demoni, fiii voştri prin cine îi scot afară? Deaceea ei vor fi judecătorii voştri. 28 Iar dacă eu prin spirit dumnezeesc scot afară pe demoni, a ajuns deci la voi împărăţia lui Dumnezeu. 29 Sau cum poate cinevà să între în casa celui tare şi să-i răpească sculele, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare, şi atunci îi va prădà casa? 30 Cine nu este cu mine, împrotiva mea este, şi cine nu strânge cu mine, risipeşte. 31 Deaceea zic vouă, orice păcat şi defăimare vor fi iertate oamenilor

dar defăimarea spiritului nu va fi iertată. 32 Şi oricine va fi zis cuvânt împrotiva Fiului omului, iertat va fi lui; dar oricine va fi zis împrotiva spiritului sfânt, nu va fi iertat lui nici în veacul acesta, nici în cel viitor. 33 Sau spuneţi că pomul este bun, şi rodul lui bun; sau spuneţi că pomul este rău şi rodul lui rău, căci din rod se cunoaşte pomul. 34 Pui de viperă, cum puteţi vorbì cele bune, fiind voi răi? Căci din prisosul inimei vorbeşte gura. 35 Omul bun din comoară bună scoate afară cele bune; şi omul rău din comoară rea scoate afară cele rele. 36 Şi zic vouă că orice cuvânt nefolositor pe care-l vor zice oamenii, vor da despre dînsul socoteală în zi de judecată. 37 Căci din cuvintele tale vei fi îndreptăţit, şi din cuvintele tale vei fi osândit. 38 Atunci îi răspunseră unii dintre cărturari şi farisei, zicând. Învăţătorule, voim dela tine să vedem un semn. 39 Iar el răspunzând, le zise: un neam rău şi desfrânat cere semn, şi semn nu se va da lui, decât semnul lui Iona profetul. 40 Căci după cum Iona fu în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, astfel va fi Fiul omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi. 41 Bărbaţii din Ninevi se vor sculà la judecată cu neamul acesta şi îl vor osândì; că ei s'au pocăit la predica lui Iona, şi iată mai mult decât Iona *este* aci. 42 O împărătească dela miazăzi se va ridicà la judecată cu neamul acesta şi-l va osândì, că venì dela marginile pământului să asculte înţelepciunea lui Solomon, şi iată mai mult decât Solomon *este* acì. 43 Iar când spiritul necurat va fi ieşit din om, umblă prin locuri fără apă căutând repaus şi nu gă-

seşte. 44 Atunci zice: mă voi întoarce la casa mea de unde am ieşit, şi venind o află deşertată, măturată şi gătită. 45 Atunci se duce şi ia cu sine alte şapte spirite mai rele decât el, şi intrând locuesc acì; şi se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâiu. Aşà se va întâmplà şi acestui neam rău.

Iisus arată cine e adevărata sa rudă.

46 Încă vorbind el gloatelor, iată muma şi fraţii lui stăteau afară, căutând să-i vorbească. 47 Şi zise lui oarecine: iată muma ta şi fraţii tăi stau afară căutând să-ţi vorbească. 48 Iar el răspunzând, zise celui *care* îi spuneà: cine este muma mea, şi cine sunt fraţii mei? 49 Şi întinzând mâna sa spre ucenicii săi, zise: iată muma mea şi fraţii mei; 50 Căci oricine va fi făcut voia Tatălui meu care este în ceruri, acela îmi este frate şi soră şi mumă.

PARTEA 13.

Pilda cu sămănătorul, aluatul, grăuntele de muştar şi altele patru.

In acea zi ieşind Iisus din casă, şedeà lângă mare. 2 Şi se adunară la dînsul gloate multe, încât el intră în vas ca să şază, şi toată gloata stăteà pe ţărm. 3 Şi le cuvântă lor multe în pilde, zicând: Iată, ieşì sămănătorul să samene. 4 Şi sămănând el unele *sămânţe* căzură lângă cale, şi venind paserile le mâncară. 5 Iar altele căzură pe loc pietros, unde nu aveau pământ mult, şi îndată răsăriră pentru că nu aveau pământ adânc, 6 Răsărind însă soarele fură arse de arşiţă, şi pentru că nu aveau rădăcină se uscară. 7 Iar altele căzură peste spini, şi crescură spini şi le înăbuşiră. 8 Altele căzură

peste pământul cel bun şi deteră rod, unul o sută, alta şasezeci, alta treizeci. 9 Cine are urechi, să audă. 10 Şi apropiindu-se ucenicii, îi ziseră: pentru ce le vorbeşti în pilde? 11 Iar el răspunzând, le zise: pentru că vouă vi-s'a dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei cerurilor, dar acelora nu li-s'a dat. 12 Căci cine are, i-se va da şi va aveà de prisos; iar cine nu are, şi ce are se va luà dela dînsul. 13 Deaceea le vorbesc în pilde, căci *gloatele* văzând nu văd şi auzind nu aud, nici nu pricep. 14 Şi se împlineşte cu dînsele profeţia lui Isaia, ceeace zice: «cu auzul veţi auzì, dar nu veţi înţelege, şi văzând veţi vedeà, dar nu veţi cunoaşte. 15 Căci s'a îngrăşat inima acestui popor, şi cu urechile a auzit greu, şi a închis ochii lui, ca nu cumvà să vază cu ochii, şi să auză cu urechile, şi să înţeleagă cu inima, şi să se întoarcă ca să-i vindec pe ei». 16 Fericiţi *sunt* ochii voştri că văd, şi urechile voastre că aud. 17 Căci adevăr zic vouă că mulţi profeţi şi drepţi au dorit să vază ce vedeţi, şi n'au văzut, şi să auză ce auziţi, şi n'au auzit. 18 Deci voi, ascultaţi pilda sămănătorului. 19 Oricine aude cuvântul împărăţiei şi nu înţelege, vine vicleanul şi răpeşte ce este sămănat în inima lui; acesta este *la care* s'a sămănat lângă cale. 20 Iar ce s'a sămănat pe loc pietros, acesta este care aude cuvântul şi îndată cu bucurie îl primeşte; 21 Dar nu are rădăcină în sine, ci este până la un timp, şi întâmplându-se strâmtorare sau gonire pentru cuvânt îndată să sminteşte. 22 Iar ce s'a sămănat în spini, acesta este care aude cuvântul, dar grija lumii şi înşelăciunea bogăţiei înăbuşeşte

cuvântul, şi să face neroditor. 23 Iar ce s'a
sămănat pe pământul bun, acesta este care aude
cuvântul şi înţelege, care rodeşte şi face unul
o sută, altul şasezeci, altul treizeci. 24 Altă pildă
le puse lor înainte, zicând: se aseamănă îm-
părăţia cerurilor omului, care seamănă sămânţă
bună în ţarina sa. 25 Dar dormind oamenii, veni
vrăjmaşul lui şi sămănă neghină între grâu şi
se duse. 26 Iar când crescù verdeaţa şi făcù
rod, atunci se arătă şi neghina. 27 Şi venind
slugile stăpânului casei, îi ziseră: Doamne, oare
nu ai sămănat sămânţă bună în ţarina ta? De
unde este dar neghina? 28 Iar el le zise: un
om vrăjmaş a făcut aceasta. Şi dînşii îi zic:
voeşti dar să ne ducem s'o alegem? 29 Iar el
zice: nu, ca nu cumvà alegând neghina să smul-
geţi împreună cu dînsa şi grâul. 30 Lăsaţi să
crească amândouă împreună până la seceriş, şi
în timpul secerişului voi zice secerătorilor: ale-
geţi mai întâiu neghina şi legaţi-o snopi ca să
fie arsă, iar grâul strângeţi-l în grânarul meu.
31 O altă pildă le puse înainte, zicând: împără-
ţia cerurilor este asemenea unui grăunte de
muştar, pe care luându-l un om îl samănă în
ţarina sa; 32 Este mai mic decât toate sămân-
ţele, dar când a crescut, este mai mare decât
legumele şi se face pom, încât vin paserile
cerului şi stau în ramurile lui. 33 O altă pildă
le vorbì: împărăţia cerurilor este asemenea unui
aluat, pe care luându-l o femeie l-a ascuns în
trei măsuri de făină până ce s'a dospit tot.
34 Toate acestea le vorbì Iisus în pilde gloate-
lor, şi fără pildă nu le vorbià nimic, 35 Ca să
se împlinească ce s'a zis prin profetul, care zice:

«deschide-voi gura mea în pilde, spune-voi tare
cele ascunse dela întemeierea lumii». 36 Atunci
lăsând gloatele se duse în casa sa; şi se apro-
piară de dînsul ucenicii lui, zicând: desluşeşte-
ne nouă pilda cu neghina ţarinei. 37 Iar el răs-
punzând, zise: cel care samănă sămânţa cea
bună este Fiul omului, 38 Iar ţarina este lumea;
sămânţa cea bună, aceştia sunt fiii împărăţiei, iar
neghina sunt fiii celui rău. 39 Vrăjmaşul care
a sămănat-o este diavolul; iar secerişul este
sfârşitul lumii, şi secerătorii sunt îngerii. 40 Deci
după cum se alege neghina şi se arde în foc,
astfel va fi la sfârşitul lumii. 41 Va trimite Fiul
omului pe îngerii săi şi vor culege din împără-
ţia lui toate smintele şi pe cei care fac fără-
delegea. 42 Şi îi vor aruncà pe ei în flacăra
focului; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea din-
ţilor. 43 Atunci drepţii vor străluci ca soarele
în împărăţia Tatălui lor. Cine are urechi, să
audă. 44 Împărăţia cerurilor este asemenea
unei comori ascunsă în ţarină, pe care găsind-o
un om a ascuns-o, şi de bucurie *pentru* ea se
duce şi vinde toate câte le are şi cumpără ţa-
rina aceea. 45 Împărăţia cerurilor este iarăş
asemenea unui om negustor, căutând mărgări-
tare bune. 46 Şi găsind un mărgăritar de mult
preţ, ducându-se vândù tot ce aveà şi-l cumpără.
47 Împărăţia cerurilor este iarăş asemenea unui
năvod aruncat în mare şi care prinde de tot
felul; 48 Pe care când s'a umplut trăgându-l
năvodarii pe ţărm şi aşezându-se au ales în vase
ce erà bun, iar *ce erà* rău au aruncat afară. 49 Ast-
fel va fi la sfârşitul lumii; vor ieşì îngerii şi vor
despărţì pe cei răi din mijlocul drepţilor. 50 Şi

ii vor aruncà pe dînşii în flacăra focului; acolo vă fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. 51 Aţi înţeles toate acestea? Ei îi răspund: aşà Doamne. 52 Iar el le zise: de aceea orice cărturar care a fost făcut ucenic al împărăţiei ceriurilor este asemenea unui om, stăpân al casei, care scoate din comoara sa *cele* noi şi *cele* vechi.

Iisus despreţuit în patria sa.

53 Şi a fost când sfârşì Iisus pildele acestea, se duse de acolo. 54 Şi venind în patria sa îi învăţà pe dînşii în sinagoga lor, încât ei stăteau uimiţi şi ziceau: de unde are acesta înţelepciunea aceasta şi puterile. 55 Oare nu este el fiul teslarului? Nu se numeşte oare muma lui Maria şi fraţii lui Iacob şi Iosif şi Simon şi Iuda? 56 Şi surorile lui nu sunt oare toate la noi? Deci de unde are dînsul toate acestea? 57 Şi se smintiau întru el. Iar Iisus le zise: nu este un profet despreţuit decât în patria şi casa sa. 58 Şi nu făcù acì multe minuni pentru necredinţa lor.

PARTEA 14.

Uciderea lui Ioan Botezătorul.

In timpul acela auzì Irod tetrarhul vestea despre Iisus. 2 Şi zise oamenilor săi: acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat dintre morţi, şi de aceea puterile lucrează în el. 3 Pentru că Irod prinzând pe Ioan îl legă şi-l puse în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip, fratele său. 4 Căci Ioan îi ziceà: nu ţi-se cuvine ţie s'o aibi pe dînsa. 5 Şi voind să-l omoare se temù de gloată, că-l aveà pe dînsul ca pe un profet. 6 Şi sărbătorindu-se ziua naşterii lui Irod, fiica Erodiadei jucă înaintea *oaspeţilor* şi plăcù lui Irod; 7 De aceea cu jurământ făgă-

duĭ să-i deà orice ar cere. 8 Iar ea îndemnată fiind de muma sa, dă-mi, zice, acĭ pe disc capul lui Ioan Botezătorul. 9 Şi întristându-se împăratul pentru jurămînt şi pentru cei cari şedeau împreună cu el la masă porunci să se deà, 10 Şi trimiţând tăie capul lui Ioan în închisoare. 11 Şi se aduse capul lui pe un disc şi fu dat fetei şi-*l* duse mumei sale. 12 Şi venind ucenicii lui, luară corpul mort şi-l îmormîntară, şi ducându-se deteră de ştire lui Iisus.

Iisus satură 5000 oameni.

13 Iar Iisus auzind se depărtă de acolo într'un vas în loc pustiu la o parte, şi auzind gloatele îi urmară pe jos din oraşele lor. 14 Şi ieşind văzù gloată multă, şi i-se făcù milă de ei şi tămăduì pe bolnavii lor. 15 Şi făcându-se seară se apropiară de dînsul ucenicii zicând: pustiu este locul şi ceasul a trecut acum; deci dă drumul gloatelor, ca ducându-se în sate să-şi cumpere de mâncare. 16 Iar Iisus le zise: n'au trebuinţă să se ducă; daţi-le voi să mănânce. 17 Dar dînşii îi zic: nu avem acĭ decât cinci pâini şi doi peşti. 18 Şi *le* zise: aduceţi-mi acestea acĭ. 19 Şi poruncind ca gloatele să şează la masă pe verdeaţă, luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, căutând spre cer binecuvântă, şi frângând, dete ucenicilor pânile, iar ucenicii gloatelor. 20 Şi mâncară toate şi se săturară, şi strânseră prisosul de fărmituri douăsprezece coşuri pline. 21 Iar cei cari mâncaseră erau bărbaţi ca la cinci mii, afară de femei şi copii.

Iisus umblă pe mare şi dă mână de ajutor lui Petru care erà să se înece.

22 Şi îndată sîlì pe ucenicii săi să între în vas şi să treacă înaintea lui de cealaltă parte, până

ce va fi dat drumul gloatelor. 23 Şi după ce a dat drumul gloatelor se sui pe munte la o parte ca să se roage. Şi făcându-se seară erà singur acolo. 24 Iar vasul erà acum în mijlocul mării, muncindu-se de valuri; de oarece vântul erà împotrivitor. 25 Şi la a patra strajă din noapte veni la dînşii, umblând pe mare. 26 Văzându-l dar ucenicii umblând pe mare se spăimântară, zicând că este o nălucă, şi de frică strigară. 27 Dar Iisus indată le vorbì zicând, îndrăsniţi, eu sunt; nu vă temeţi. 28 Şi răspunzându-i Petru zise: Doamne, dacă eşti tu, porunceşte să viu la tine pe apă. 29 Iar el zise: vino. Şi dându-se jos din vas, Petru merse pe apă şi veni la Iisus. 30 Văzând însă vântul tare se temù, şi începând a se afundà în mare strigă, zicând: Doamne, scapa-mă. 31 Atunci Iisus îndată întinzând mâna îl apucă şi îi zise: puţin credinciosule, pentru ce te ai îndoit? 32 Şi suindu-se ei în vas se potolì vântul. 33 Iar cei din vas venind, se plecară înaintea lui zicând: adevărat Fiul lui Dumnezeu eşti.

Iisus vindecă pe toţi aceia cari se ating de dînsul.

34 Şi trecând veniră în pământul Genezaret. 35 Dar cunoscându-l oamenii locului aceluia, trimiseră în tot ţinutul acela şi-i aduseră pe toţi bolnavii, 36 Şi-l rugau ca numai să atingă ciucurii vestmântului său, şi câţi au fost atinşi, fură scăpaţi cu desăvârşire.

PARTEA 15.

Iisus osândeşte şi dojeneşte poruncile omeneşti.

Atunci veniau la Iisus cărturarii şi fariseii din Ierusalim, zicând: 2 Pentru ce ucenicii tăi calcă rânduiala bătrânilor? Căci nu-şi spală mânile când mănâncă pâne. 3 Iar el răspunzând le

zise, pentru ce şi voi călcaţi porunca lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră? 4 Căci Dumnezeu a zis: «cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta, şi cine vorbeşte de rău pe tată sau pe mumă, să moară negreşit», 5 Iar voi ziceţi: cine va fi zis tatălui sau mumei: dăruit *este Domnului* orice ai folosì dela mine; *acela* neapărat nu va cinstì pe tatăl său ori pe muma sa. 6 Deci aţi desfiinţat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră. 7 Făţarnicilor, bine a profetizat despre voi Isaia, zicând: 8 «Poporul acesta cu buzele mă cinsteşte, dar inima lor departe este de mine; 9 În zadar mă cinstesc învăţând învăţături, *ce sunt* porunci omeneşti». 10 Şi chemând la sine gloata le zise lor: ascultaţi şi înţelegeţi; 11 Nu ce întră pe gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om. 12 Atunci apropiindu-se ucenicii îi zic: ştii că fariseii auzind cuvântarea s'au smintit? 13 Iar el răspunzând zise: orice răsad, pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, va fi desrădăcinat. 14 Lăsaţi-i pe dînşii; orbii sunt arătători de drum la orbi; iar un orb dacă va arătà drumul la *alt* orb, amândoi vor cădeà în groapă. 15 Atunci răspunzând Petru îi zise: deslueşte nouă pilda *aceasta*. 16 Iar el zise: şi voi nu pricepeţi încă? 17 Nu înţelegeţi, că orice întră în gură se duce în pântece şi se aruncă în ieşitoare? 18 Dar cele ce pornesc din gură ies din inimă, şi acelea spurcă pe om. 19 Căci din inimă ies gândiri rele, omoruri, preacurvii, desfrânare, furturi, mărturii mincinoase, defăimări. 20 Acestea sunt care spurcă pe om, dar a mâncà cu mâni nespălate nu spurcă pe om.

Cananeanca este ascultată.

21 Şi ieşind de acolo Iisus se duse în părţile
Tirului şi Sidonului. 22 Şi iată o femee Cananeee
ieşind din lăturile acelea strigă, zicând: miluește-
mă Doamne, Fiul lui David; fiica mea este mun-
cită rău de demon. 23 Iar el nu îi răspunse un
cuvânt. Şi apropiindu-se de dînsul ucenicii săi îl
rugau, zicând: dă-i drumul că strigă în urma
noastră. 24 Şi răspunzând zise: nu sunt trimis
decât la oile cele pierdute de casa lui Israel.
25 Şi venind ea i-se închină zicând: Doamne
ajută-mi. 26 Iar el răspunzând zise: nu se cu-
vine a luà pânea copiilor şi a o aruncà cânilor.
27 Şi ea zise: aşà este, Doamne, dar şi cânii
mănâncă din fărmiturile ce cad dela masa stăpâ-
nilor lor. 28 Atunci răspunzând Iisus îi zise: fe-
mee, mare este credinţa ta; fie ţie cum voeşti.
Şi se însănătoşă fiica ei din acel ceas.

Bolnavii însănătoşaţi.

29 Şi trecând de acolo, Iisus se duse lângă
marea Galilei şi suindu-se pe munte şezù acolo
30 Şi veniră la dînsul gloate multe, având cu
dînsele şchiopi, orbi, muţi, strâmbi şi alţi mulţi,
şi-i aruncară lângă picioarele lui şi el îi tămăduì.
31 Astfel că gloata se minună văzând pe muţi vor-
bind, pe strâmbi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe
orbi văzând; şi măriră pe Dumnezeul lui Israel.

Ospătarea a 400 de bărbaţi.

32 Atunci Iisus chemând la sine pe ucenicii săi
zise: îmi este milă de gloată, că de trei zile
acum stăruesc lângă mine şi nu au ce să mă-
nânce; şi a le da drumul nemâncate nu voesc,
ca nu cumvà să leşine *de foame* pe drum. 33 Iar
ucenicii îi zic; de unde avem noi în pustie atâ-

tea pâni, în cât să săturăm atâta gloată? 34 Şi Iisus le zice: câte pâni aveţi? Iar ei zic: şapte, şi puţini peştişori. 35 Şi porunci gloatelor să şază jos pe pământ, 36 Şi luând cele şapte pâni şi peşti, mulţumind frânse şi dete ucenicilor, iar ucenicii gloatelor. 37 Şi mâncară toţi încât să săturară, şi luară prisosul de fărmături, şapte coşuri pline. 38 Iar cei cari mâncară erau patru mii de oameni, afară de femei şi copii. 39 Şi dând drumul gloatelor se suì în vas şi venì în lăturile Magdalei.

PARTEA 16.

Fariseii şi saduceii cer un semn ceresc. Aluatul fariseilor.

Şi apropiindu-se fariseii şi saduceii ispitind ce-
1 rură dela dînsul să le arate un semn din cer.
2 Iar el răspunzând le zise: când se face seară ziceţi senin *va fi*, pentru că cerul este roşu;
3 Şi dimineaţa *ziceţi*: astăzi furtună *va fi*, pentru că cerul este roşu, turburându-se. Faţa cerului ştiţi s'o judecaţi, dar semnele timpurilor nu le puteţi *judecà?* 4 Un neam rău şi desfrânat cere semn, şi semn nu se va da lui, afară de semnul lui Iona. Şi lăsându-i plecă. 5 Şi venind ucenicii lui în cealaltă parte uitară să ia pâni.
6 Iar Iisus le zise: luaţi aminte şi feriţi-vă de aluatul fariseilor şi saduceilor. 7 Şi ei se gândiau întru sine, zicând că pâni nu luarăm. 8 Dar Iisus înţelegând zise: ce vă gândiţi în înşi-vă puţin credincioşilor, că nu luaraţi pâni? 9 Nu pricepeţi încă, nici nu vă aduceţi aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii şi câte coşuri luaraţi? 10 Nici de cele şapte pâni ale celor patru mii şi câte coşuri luaraţi? 11 Cum nu pricepeţi că nu despre pâni vă zisei? ci feriţi-

vă de aluatul fariseilor şi saduceilor. 12 Atunci înţelesără că nu zise, ca dînşii să se ferească de aluatul pânii, ci de învăţătura fariseilor şi saduceilor.

Mărturisirea lui Petru şi cheile.

13 Şi venind Iisus în părţile Cesarei lui Filip întrebă pe ucenicii săi, zicând: pe cine numesc oamenii că este Fiul omului? 14 Iar ei răspund: unii pe Ioan Botezătorul, alţii pe Elie, şi alţii pe Ieremia sau pe unul dintre profeţi. 15 Dar voi, zice el, cine ziceţi că sunt eu? 16 Atunci răspunzând Simon Petru zise: tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu cel viu. 17 Şi răspunzând Iisus îi zise: fericit eşti, Simone, fiul lui Iona, că trup şi sânge nu ţi-au descoperit ţie, ci Tatăl meu cel din ceruri. 18 Şi eu zic ţie că tu eşti Petru, şi pe această piatră voi clădi biserica mea, şi porţile iadului nu vor fi mai tari faţă de dînsa. 19 Şi voi da ţie cheile împărăţiei cerurilor, şi ce vei fi legat pe pământ va fi legat în ceruri, şi ce vei fi deslegat pe pământ va fi deslegat în ceruri. 20 Atunci porunci ucenicilor ca să nu spună nimănui că el este Hristosul.

Întâia vestire despre suferinţele şi moartea sa. Trebue să urmăm după urmele mântuitorului.

21 De atunci începù Iisus să spună ucenicilor săi, că trebue ca el să meargă la Ierusalim şi să sufere multe dela bătrânii, şi dela mai marii preoţilor şi dela cărturari, şi să fie omorât şi a treia zi să se scoale. 22 Şi luându-l la o parte, Petru începù să-l certe zicând: milostiv să-ţi fie *Dumnezeu,* Doamne; nu va fi pentru tine aceasta. 23 Iar el întorcându-se zice lui Petru: mergi înapoia mea, satană; sminteală

eşti pentru mine, că tu nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor. 24 Atunci Iisus zise ucenicilor săi: dacă voeşte cinevà să vie după mine, să se lapede de sine şi să ia crucea sa şi să-mi urmeze. 25 Căci cine va fi voit să-şi scape sufletul îl va pierde pe el; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine, îl va aflà. 26 Pentru că ce va folosì omul, dacă va fi câştigat lumea întreagă, iar sufletul său îl va fi pierdut; sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? 27 Căci Fiul omului are să vie în mărirea Tatălui său cu toţi îngerii săi şi atunci va răsplătì fiecăruia după fapta sa. 28 Adevăr zic vouă, sunt unii din cei de faţă cari nu vor gustà moarte până ce nu vor fi văzut pe Fiul omului venind în împărăţia lui.

PARTEA 17.

Schimbarea la faţă.

Şi după şase zile Iisus ia cu sine pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan fratele lui, şi-i duce pe dînşii pe un munte înalt la o parte. 2 Şi se schimbă la faţă înaintea lor, şi strălucì faţa lui ca soarele şi vesmintele lui să făcură albe ca lumina. 3 Şi iată li-se arătă lor Moise şi Elie, vorbind împreună cu dînsul. 4 Atunci începând Petru zise lui Iisus: Doamne, este bine ca să fim aici; dacă voeşti voi face acì trei colibi, ţie una şi lui Moise una şi lui Elie una. 5 Vorbind el încă iată un nor luminos îi umbrì pe dînşii, şi iată un glas din nor zicând: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care am binevoit; ascultaţi de dînsul. 6 Şi auzind ucenicii căzură cu faţa lor *la pământ* şi să temură foarte. 7 Şi

Iisus se apropie şi atingându-i, zise: sculaţi-vă şi nu vă temeţi. 8 Iar ei ridicându-şi ochii nu văzură pe nimeni decât numai pe Iisus. 9 Şi dându-se ei jos depe muntele acela le porunci Iisus, zicând: nimănui să nu spuneţi vedenia până când Fiul omului se va fi sculat dintre morţi. 10 Şi-l întrebară pe el ucenicii, zicând: pentru ce zic dar cărturarii, că trebue să vie mai întâiu Elie? 11 Iar el răspunzând zise: Elie vine într'adevăr şi va întocmi iarăş tot. 12 Dar eu vă zic că Elie a şi venit, însă ei nu l-au cunoscut, ci făcură cu dînsul câte au voit; astfel şi Fiul omului va suferi dela dînşii. 13 Atunci înţeleseră ucenicii că el le vorbise despre Ioan Botezătorul.

Vindecarea lunatecului.

14 Şi mergând ei spre gloată, veni la dînsul un om căzând în genuchi la el. 15 Şi zicând: Doamne, fie-ţi milă de fiul meu, că este lunatec şi suferă rău; căci de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă. 16 Şi l-am adus la ucenicii tăi, dar ei nu putură să-l tămăduiască. 17 Iar Iisus răspunzând zise: neam necredincios şi sucit, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceţi-l la mine acî. 18 Şi Iisus îl certă, şi demonul ieşi dela dînsul, şi copilul fu tămăduit din ceasul acela. 19 Atunci apropiindu-se ucenicii de Iisus la o parte ziseră: pentru ce noi nu putură-m să-l dăm afară pe el? 20 Iar el le zise: pentru necredinţa voastră; căci adevăr zic vouă, dacă aţi aveà credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: treci de aici colo, şi va trece, şi nimic nu va fi cu neputinţă pentru voi. 21 Dar acest fel *de demoni* nu iese decât numai cu rugăciune şi post.

A doua vestire a patimilor sale.

22 Şi fiind ei în Galilea le zise Iisus: Fiul omului are să fie dat în mâni de oameni. 23 Şi-l vor omorî şi a treia zi se va sculà; iar ei se întristară foarte.

Tributul templului.

24 Şi venind ei în Capernaum, se apropiară de Petru cei care strâng jumătatea de siclu şi ziseră: Învăţătorul vostru nu plăteşte jumătatea de siclu? 25 El zice: aşà. Şi întrând în casă, Iisus îi apucă înainte zicând: ce ţi-se pare, Simone? Împăraţii pământului dela cine iau dări sau bir? Dela fiii lor sau dela străini? 26 Dela străini, zice el. Aşà dar, îi zise Iisus, fiii sunt scutiţi. 27 Dar ca să nu le fim spre sminteală, ducându-te la mare, aruncă o undiţă şi peştele care va fi ieşit întâiu ia-l, şi deschizând gura lui, vei aflà un statir; pe acela luându-l, dă-l lor pentru mine şi pentru tine.

PARTEA 18.

Despre umilinţa copilăreascà. Sminteală.

In ceasul acela se apropiară ucenicii de Iisus zicând: cine este oare mai mare în împărăţia cerurilor? 2 Şi chemând la sine pe un copil îl puse în mijlocul lor. 3 Şi zise: adevăr zic vouà, dacă nu vă veţi întoarce şi să fiţi ca copiii, nu veţi întrà în împărăţia cerurilor. 4 Deci oricine se va smerì pe sine ca acest copil, acela este mai mare în împărăţia cerurilor. 5 Şi cine va fi primit pe un copil ca acesta în numele meu, pe mine mă primeşte. 6 Iar cine va fi sminteală unuia din aceşti mici cari cred în mine, mai de folos îi este să se atârne de gâtul lui o piatră de moară şi să fie afundat în adân-

cul mării. 7 Vai lumii din pricina smintelilor; căci trebue ca smintelele să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala. 8 Deci dacă mâna ta sau piciorul tău te sminteşte, taie-l şi aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine ca să întri în viaţă, strâmb sau şchiop, decât având două mâni sau două picioare să fii aruncat în focul cel vecinic, 9 Şi dacă ochiul tău te sminteşte, scoate-l şi aruncă-*l* dela tine; este bine pentru tine să întri cu un ochiu în viaţă, decât având doi ochi să fii aruncat în para focului. 10 Vedeţi să nu despreţuiţi pe vreunul dintre aceşti mici, căci zic vouă că îngerii lor în ceruri totdeauna privesc faţa Tatălui meu care este în ceruri. 11 *Căci Fiul omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.* 12 Ce vi-se pare? Dacă un om are o sută de oi şi să rătăceşte una dintre ele, au nu lăsând pe cele nouăzeci şi nouă în munţi, plecând caută pe cea rătăcită? 13 Şi dacă se întâmplă ca s'o afle, adevăr zic vouă că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci şi nouă, care nu se rătăciseră. 14 Astfel *find,* nu este voinţă înaintea Tatălui vostru, care este în ceruri, ca să piară unul dintr'aceşti mici.

Puterea cheilor.

15 Şi dacă îţi va fi greşit ţie fratele tău, mergi *şi* ceartă-l între tine şi el singur; dacă va fi ascultat de tine, ai câştigat pe fratele tău. 16 Iar dacă nu va fi ascultat, ia cu tine încă unul sau doi, ca prin gura a doi sau trei martori să fie statornicit orice cuvânt. 17 Şi dacă nu va fi ascultat de dînşii, spune bisericei; iar dacă nu va fi ascultat nici de biserică, să-ţi fie ca păgânul

şi vameşul. 18 Adevăr zic vouă, câte veţi fi legat pe pământ vor fi legate în cer; şi câte veţi fi deslegat pe pământ vor fi deslegate în cer. 19 Iarăş zic vouă, că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ asupra oricărui lucru ce vor cere, va fi *dat* lor dela Tatăl meu care este în ceruri. 20 Căci unde sunt doi sau trei adunaţi în numele meu, acolo sunt *eu* în mijlocul lor.

Despre îngăduirea şi împăcarea frăţească şi despre pilda datornicului mare.

21 Atunci apropiindu-se *de el* Petru îi zise: Doamne, de câte ori îmi va greşi fratele meu şi-i voi iertă lui? Până de şapte ori? 22 Iisus îi zice: nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori şapte. 23 De aceea împărăţia cerurilor este asemenea unui om împărat, care voi să facă socoteală cu slugile sale. 24 Şi începând să facă socoteală, i-se aduse unul care-i datorà zece mii de talanţi. 25 Dar ne având el *cu ce* să plătească, domnul său porunci ca să fie vândut el şi femeea şi copiii şi toate câte aveà, şi să se plătească. 26 Deci căzând sluga *la pământ* i-se închină, zicând: Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti tot. 27 Iar domnul acelei slugi având milă de dînsul îi dete drumul, şi-i iertă datoria. 28 Şi ieşind aceea slugă, găsi dintre cei *care erau* împreună slugi cu dînsul pe unul care îi datorà o sută de dinari, şi punând mâna pe dînsul îl strângeà de gât, zicând: plăteşte-*mi*, dacă eşti dator. 29 Deci căzând *la pământ* cel împreună cu el slugă îl rugă, zicând: îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti *tot*. 30 Dar el nu voià, ci ducându-se îl aruncă în închisoare până ce va plăti datoria. 31 Deci slugile cele împreună cu

dînsul văzând cele întâmplate se întristară foarte şi ducându-se lămuriră domnului lor toate cele petrecute. 32 Atunci chemându-l la sine domnul său îi zice: slugă rea, toată aceea datorie ţi-am iertat-o, fiindcă m'ai rugat: 33 Oare nu se cădea ca şi tu să ai milă de cel împreună cu tine slugă, după cum şi eu am avut milă de tine? 34 Şi mâniindu-se domnul său îl dete pe mâna chinuitorilor până ce-*i* va fi plătit toată datoria. 35 Astfel şi Tatăl meu cel ceresc va face vouă, dacă nu ve-ţi fi iertat din inimile voastre fiecare fratelui său.

PARTEA 19.

Răspunsul lui Iisus despre despărţire şi despre fameni.

Şi a fost când sfârşì Iisus cuvintele acestea, trecù din Galileia şi venì în părţile Iudeii *pe* dincolo de Iordan. 2 Şi-i urmară gloate multe, şi le tămăduì acolo. 3 Şi veniră la dînsul fariseii, ispitindu-l şi zicând: dacă se cade *omului* să-şi lase femeia sa pentru orice cuvânt? 4 Iar el răspunzând zise: n'aţi cetit că cel care *i*-a făcut dela început, «bărbat şi femeie i-a făcut?» 5 Şi zise: «de aceea va lăsà omul pe tatăl său şi pe muma *sa* şi se va lipì de femeia sa şi vor fi cei doi un trup», 6 Încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci aceeace Dumnezeu împreună omul să nu despartă. 7 Ei îi zic: pentru ce dar Moise rânduì a da carte de despărţire şi a *o* lăsà? 8 Zice lor: fiindcă Moise în vederea învârtoşării inimei voastre vă dete voie să lăsaţi pe femeile voastre; dar dela început n'a fost aşà. 9 Şi eu zic vouă că oricine va fi lăsat pe femeia sa nu pentru desfrânare şi se va fi însurat cu alta, săvârşeşte preacurvie; *şi cine*

s'a însurat cu cea lăsată săvârşeşte preacurvie. 10 Zic lui ucenicii: dacă astfel este starea omului cu femeia, nu este de folos a se însură. 11 Iar el zise lor: nu toţi pricep cuvântul acesta, ci *aceia* căror le este dat. 12 Căci sunt fameni cari aşà au fost născuţi din pântecele mumei lor; şi sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni; şi sunt fameni care s'au făcut pe sine însuşi fameni pentru împărăţia cerurilor; cine poate pricepe să priceapă.

Iisus binecuvintează copiii.

13 Atunci i-se aduseră copiii, ca să-şi pună mânile peste dînşii şi să se roage; iar ucenicii i-au înfruntat. 14 Dar Iisus le zise: lăsaţi copiii şi nu-i opriţi a veni la mine; căci împărăţia cerurilor este a unora ca aceştia. 15 Şi punând mânile peste dînşii se duse deacolo.

Tânărul avut.

16 Şi iată unul venind la dînsul zise: Învăţătorule *bune,* ce lucru bun să fac, ca să am viaţă vecinică? 17 Iar el îi zise: ce mă întrebi despre lucru bun? Unul este cel bun, Dumnezeu; dar dacă voeşti să întri în viaţă, păzeşte poruncile. 18 Care? zise el; iar Iisus zise: «nu omorî, nu săvârşi preacurvie, nu fură, nu mărturisì mincinos, 19 Cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta, şi iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însu-ţi». 20 Zice lui tânărul: toate acestea le-am păzit *din tinereţa mea;* ce-mi lipseşte încă? 21 Zis-a Iisus lui: dacă voeşti a fi desăvârşit, mergi vinde averea ta şi dă-o săracilor, şi vei aveà comoară în cer, şi vino urmează-mi. 22 Iar tânărul auzind *cuvântul* plecă întristat, căci aveà avuţii multe. 23 Şi Iisus ase

ucenicilor săi: adevăr zic vouă că cu greu va
intrà un avut în împărăţia cerurilor. 24 Şi iar
zic vouă că mai lesne este *pentru* o cămilă să
treacă printr'o ureche de ac decât *pentru* un
avut să intre în împărăţia cerurilor. 25 Şi au-
zind ucenicii să înfiorară tare zicând: cine dar
poate fi mântuit? 26 Iar Iisus uitându-se *la*
dînşii le zise: la oameni aceasta este cu ne-
putinţă, dar la Dumnezeu tot este cu putinţă.
27 Atunci începând Petru îi zise: iată noi lă-
sarăm tot şi-ţi urmarăm ţie; deci ce vom aveà
noi? 28 Iar Iisus le zise: adevăr zic vouă că
voi care mi-aţi urmat mie, la naşterea din nou,
când Fiul omului va fi şezut pe tronul măririi
sale, ve-ţi şedeà şi voi pe douăsprezece tronuri,
judecând pe cele douăsprezece săminţii ale lui
Israel. 29 Şi oricine care a lăsat fraţi sau su-
rori sau tată sau mumă *sau femeie* sau copii sau
ţarine sau case pentru numele meu, va primì
înmulţit şi va moştenì viaţă vecinică. 30 Mulţi
dar *fiind* întâiu vor fi în urmă şi *fiind* în urmă
vor fi întâiu.

PARTEA 20.

Pilda cu lucrătorii tocmiţi.

Căci împărăţia cerurilor este asemenea unui
om stăpân de casă, care ieşì des de dimineaţă
ca să tocmească lucrători în viea sa. 2 Şi în-
voindu-se cu lucrătorii pe un denar ziua, îi tri-
mise în viea sa. 3 Şi ieşind pe la al treilea
ceas văzù pe alţii stând fără lucru în târg. 4 Şi
acelora *le* zise: mergeţi şi voi în viea *mea,* şi
ce este cu dreptul voi da vouă. 5 Şi ei se du-
seră. Ieşind iarăş pe la al şaselea şi al nouălea
ceas făcù asemenea. 6 Ieşind *apoi* pe la al

unsprezecelea *ceas* găsì pe alţii stând *fără lucru*, şi le zice: pentru ce staţi acì toată ziua fără lucru? 7 Ei îi zic: pentrucă nimenea nu ne-a tocmit. Zice lor: mergeţi şi voi în viea *mea, şi ce este cu dreptul veţi primì*. 8 Şi făcându-se seară zice domnul viei cătră îngrijitorul lui: cheamă pe lucrători şi dă plata, începând dela cei depe urmă până la cei dintâiu. 9 Şi venind cei depe la al unsprezecelea ceas primiră câte un dinar. 10 Şi venind cei dintâiu socotiau că vor primì mai mult, dar primiră şi dînşii câte un dinar. 11 Primind însă cârtiau împrotiva stăpânului de casă. 12 Zicând: aceşti din urmă au făcut un ceas, şi i-ai pus d'o potrivă cu noi care am dus greutatea zilei şi arşiţa. 13 Iar el răspunzând zise unuia dintre ei: prietene, nu-ţi fac nedreptate; oare nu te-ai învoit cu mine un dinar? 14 Ia *ce este* al tău şi pleacă. Voesc să dau acestui din urmă ca şi ţie; 15 Oare nu mi-se cade mie să fac ce voesc cu ale mele? Ori ochiul tău este rău pentru că eu sunt bun? 16 Astfel vor fi cei din urmă întâiu şi cei dintâiu pe urmă. *Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.*

A treia vestire a patimilor.

17 Şi mergând Iisus la Ierusalim luă la o parte pe cei doisprezece ucenici şi pe cale zise lor: 18 Iată mergem la Ierusalim şi Fiul omului va fi dat mai marilor preoţilor şi cărturarilor, şi-l vor osândì la moarte; 19 Şi-l vor da în mâna păgânilor ca să-l batjocorească şi să-l biciuească şi să-l răstignească, dar a treia zi se va sculà.

Copiii lui Zebedeu. Cearta pentru întâietate.

20 Atunci să apropie de dînsul muma fiilor lui Zebedeu cu fiii ei, plecându-se şi cerând ceva

dela el. 21 Iar el îi zise: ce voești? Ea îi zice: zi ca să șează acești doi fii ai mei unul de-a dreapta ta și altul de-a stânga ta în împărăția ta. 22 Dar Iisus răspunzând zise: nu știți ce cereți. Puteți bea paharul pe care am să-l beau eu — *și să fiți botezați în botezul în care mă botez eu?* — Putem, îi zic ei. 23 Și el le zice: într'adevăr veți bea paharul meu — *și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați,* — dar a ședeà de-a dreapta mea și de-a stânga *mea* nu este al meu a da aceasta, ci *se va da acelora* pentru care s'a gătit de către Tatăl meu. 24 Și auzind cei zece să mâhniră adânc asupra celor doi frați. 25 Dar Iisus chemându-i la sine zise: știți că domnitorii păgânilor îi stăpânesc pre aceștia și cei mari întrebuințează puterea asupra lor. 26 Nu astfel va fi între voi; ci care ar voì să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru. 27 Și care ar voì să fie întâiul între voi, va fi sluga voastră; 28 După cum Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să dea sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Doi orbi.

29 Și pornind ei dela Ierichon, îi urmă gloată multă. 30 Și iată doi orbi, cari ședeau lângă cale, auzind că Iisus trece, strigară zicând: Doamne, fie-ți milă de noi, Fiule al lui David. 31 Iar gloata îi înfruntă ca să tacă; dar ei mai tare strigau zicând: Doamne, fie-ți milă de noi, Fiule al lui David. 32 Și stând Iisus îi chemă și zise: ce voiți să vă fac? 33 Doamne, îi zic ei, să se deschiză ochii noștri. 34 Iar Iisus pătruns fiind de milă, atinse ochii lor; și îndată văzură și îi urmară

PARTEA 21.

Întrarea în Ierusalim.

Şi când se apropiară de Ierusalim şi veniră la
1 Betfaghe la muntele maslinilor, atunci trimise Iisus pe doi ucenici. 2 Zicându-le: mergeţi în satul ce este înaintea voastră, şi îndată veţi află o asină legată şi un mânz cu dînsa; deslegând aduceţi la mine. 3 Şi dacă cineva v'ar zice ceva, veţi spune că Domnul are trebuinţă de ele; şi îndată le va trimite. 4 Iar aceasta s'a făcut ca să se împlinească ce s'a rostit prin profetul care zice: 5 «Spuneţi Fiicei Sionului: iată împăratul tău vine la tine, blând şi călare pe asină *şi* pe mânz, fiul celui de sub jug». 6 Ducându-se dar ucenicii, şi făcând după cum le poruncise Iisus, 7 Aduseră asina şi mânzul, şi-şi puseră deasupra lor vestmintele, şi el să aşează pe dînsele. 8 Iar partea cea mai mare de gloată aşternură veştmintele lor pe cale; şi alţii tăiau ramuri din copaci şi aşternură de cale. 9 Şi gloatele cari mergeau înaintea lui şi cari veniau după dînsul strigau, zicând: Osana Fiului lui David, «binecuvântat *este* cel ce vine în numele Domnului», Osana în cele de sus. 10 Şi întrând el în Ierusalim se mişcă toată cetatea, zicând: cine este acesta? 11 Iar gloatele ziceau: acesta este profetul, Iisus din Nazaretul Galilei.

Curăţirea sanctuarului.

12 Şi Iisus întră în sanctuarul *lui Dumnezeu,* şi dete afară pe toţi care vindeau şi cumpărau în sanctuar, şi resturnă mesele schimbătorilor de bani şi scaunele celor cari vindeau porumbei, şi le zice: 13 Scris este: «casa mea casă de

rugăciune se va chemà», iar voi o faceţi «peşteră de tâlhari». 14 Şi veniră la dînsul în sanctuar orbi şi şchiopi, şi el îi tămăduì. 15 Iar mai marii preoţilor şi cărturarii, văzând faptele minunate pe care le făcuse, şi pe copiii cari strigau în sanctuar şi ziceau: Osana Fiului lui David, se mâhniră adânc, 16 Şi-i ziseră: auzi ce zic aceştia? Dar Iisus le zice: adevărat; oare n'aţi cetit nici odată că «din gura copiilor şi a sugătorilor voi întocmì lauda»? 17 Şi lăsându-i ieşì afară din cetate la Betania, şi rămase noaptea acolo.

Smochinul neroditor.

18 Iar a doua zi întorcându-se în cetate flămânzì. 19 Şi văzând un smochin lângă cale se duse la el, dar nu găsì nimic într'însul decât numai frunze. Şi zice lui: de acum înainte rod din tine să nu se facă în veci. Şi se uscă smochinul îndată. 20 Şi văzând ucenicii se mirară, zicând: cum se uscă smochinul îndată? 21 Dar Iisus răspunzând le zise: adevăr zic vouă, dacă veţi aveà credinţă şi nu vă veţi îndoì, veţi face nu numai ce s'a făcut cu smochinul; ci chiar dacă veţi zice muntelui acestuia: ridică-te şi te aruncă în mare, se va face. 22 Şi toate câte veţi fi cerut în rugăciune, crezând, veţi primì.

Cuvântările lui Iisus în templu.

23 Şi venind el în sanctuar se apropiară de dînsul, pe când învăţà, mai marii preoţilor şi bătrânii poporului zicând: cu ce putere faci acestea? Şi cine ţi-a dat puterea aceasta? 24 Iar Iisus răspunzând le zise: vă voi întrebà şi eu un cuvânt, pe care dacă mi-l spuneţi, şi eu vă voi spune cu ce putere fac acestea. 25 Botezul

lui Ioan de unde erà? Din cer sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine zicând: 26 Dacă zicem din cer, ne va zice: pentru ce dar n'aţi crezut lui? Iar dacă zicem dela oameni, ne temem de gloată, pentru că toţi ţin pe Ioan drept un profet. 27 Şi răspunzând ei lui Iisus ziseră: nu ştim. Zise şi el lor: nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea. 28 Ce vi-se pare vouă? Un om aveà doi fii; şi ducându-se la cel dintâiu zise: fiule, du-te lucrează azi în viea mea. 29 Iar el răspunzând zise: nu voesc; în urmă însă părându-i rău se duse. 30 Şi ducându-se la cel de al doilea zise tot astfel. Iar el răspunzând zise: eu, Doamne, *mă duc*, dar nu s'a dus. 31 Care din aceşti doi a făcut voia tatălui? Cel dintâiu, zic ei. Iisus le zice: adevăr zic vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu. 32 Căci Ioan veni la voi pe cale de dreptate, şi n'aţi crezut lui; iar vameşii şi desfrânatele crezură lui, şi voi văzând nici nu v'a părut rău în urmă ca să credeţi lui.

Pilda despre lucrătorii viei.

33 Ascultaţi altă pildă. Erà un om stăpân de casă, care sădì vie şi o împrejmuì cu gard şi făcù în ea lin şi clădì turn, şi o dete lucrătorilor, iar el se duse departe. 34 Şi când sosì timpul roadelor trimise slugile sale la lucrători ca să ia roadele lui. 35 Dar lucrătorii luând pe slugile lui, pe unul îl bătură, pe altul îl uciseră, iar pe altul îl omorîră cu pietrii. 36 Iarăş trimise alte slugi mai multe decât cele dintâiu, şi făcură cu acestea asemenea. 37 În urmă trimise la dînşii pe fiul său zicând; se vor sfii de fiul meu. 38 Lucrătorii însă văzând pe fiul

ziseră între dînşii: acesta este moştenitorul; veniţi să-l ucidem şi să avem noi moştenirea lui. 39 Şi luându-l *îl* aruncară afară din vie şi-l uciseră. 40 Deci când va fi venit domnul viei, ce va face acelor lucrători? 41 Ei îi zic: pe cei răi cu rău îi va pierde, şi viea o va da altor lucrători, care să-i dea roadele la timpul lor. 42 Iisus le zice: n'aţi cetit nici odată în scripturi: «Piatra pe care n'a luat-o în seamă clăditorii, aceasta a fost făcută pentru cap de unghiu; dela Domnul a fost ea şi este minunată în ochii noştri?» 43 De aceea zic vouă, că se va luà dela voi împărăţia lui Dumnezeu şi se va da neamului care face roadele ei. 44 Şi cine va fi căzut pe piatra aceasta se va sfărâmà; iar pe care va fi căzut ea, pe *acela* îl va spulberà. 45 Şi auzind mai marii preoţilor şi fariseii pildele lui cunoscură că vorbeşte despre dînşii; 46 Şi căutând ca să pună mâna pe dînsul se temură de gloate, pentru că îl ţineau drept un profet.

PARTEA 22.

Pilda cu cei chemaţi la nuntă.

Şi răspunzând Iisus le vorbì iar în pilde zicând: 2 Împărăţia cerurilor este asemenea unui om împărat, care făcù nuntă fiului său. 3 Şi trimise slugile sale ca să strige pe cei chemaţi la nuntă, dar ei nu voiau să vie. 4 Iarăş trimise alte slugi zicând: spuneţi celor chemaţi, iată prânzul meu stă gata; taurii mei şi cele îngrăşate ale mele sunt înjunghiate şi tot este gata; veniţi la nuntă. 5 Dar ei ne dând luare aminte se duseră, unul la ţarina sa, altul la negustoria sa: 6 Iar ceilalţi punând mâna pe slugile sale

le înfruntară ruşinos şi *le* uciseră. 7 Auzind dar împăratul se umplù de mânie, şi trimiţând oştile sale nimicì pe acei ucigaşi şi arse oraşul lor. 8 Atunci zise slugilor sale: nunta este gata, dar cei chemaţi nu fură vrednici; 9 Deci mergeţi pe la ieşirile drumurilor şi pe câţi îi veţi fi găsit chemaţi-i la nuntă. 10 Şi ieşind slugile acelea la drumuri strânseră pe toţi câţi îi aflară, şi răi şi buni; şi se umplù nunta de oaspeţi. 11 Iar împăratul întrând spre a privì pe oaspeţi văzù acolo un om ne fiind îmbrăcat în haină de nuntă; 12 Şi îi zice: prietene, cum ai întrat acì ne având haină de nuntă? Iar el tăcù. 13 Atunci împăratul zise slujitorilor: legându-i picioarele şi mânile aruncaţi-l în întunerecul cel mai din afară, acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor. 14 Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi.

Dacă se cuvine a plăti bir sau dare Cesarului.

15 Atunci ducându-se fariseii să sfătuiră cum să-l prinză în cuvânt. 16 Şi trimit la dînsul pe ucenicii lor cu Irodianii, zicând: Învăţătorule, ştim că eşti iubitor de adevăr, şi înveţi în adevăr calea lui Dumnezeu, şi nu-ţi pasă de nimenea, pentru că nu te uiţi la faţa oamenilor; 17 Deci spune nouă, ce ţi-se pare? Se cuvine a da bir Cesarului sau nu? 18 Iar Iisus cunoscând răutatea lor zise: ce mă ispitiţi, făţarnicilor? 19 Arătaţi-mi banul pentru bir. Iar ei îi aduseră un dinar. 20 Şi *Iisus* le zise: al cui este chipul acesta şi inscripţia? 21 Al Cesarului, zic dînşii. Atunci le zice: deci daţi Cesarului cele ale Cesarului şi lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. 22 Şi auzind se mirară, şi lăsându-l se duseră.

Învierea.

23 În ziua aceea veniră la dînsul Saduceii care
zic că nu este înviere, şi îl întrebară. 24 Zicând:
Învăţătorule, Moise a zis: «dacă va fi murit
cinevà ne având copii, fratele său va luà pe
femeia lui şi va ridicà urmaş fratelui său».
25 Erau între noi şapte fraţi, şi cel dintâiu în-
surându-se murì, şi ne având el urmaş lăsă pe
femeia sa fratelui său. 26 Asemenea şi al doilea
şi al treilea, până la al şaptelea. 27 Iar în urmă
de toţi murì şi femeea. 28 La înviere dar a
cărui dintre cei şapte va fi femeia? Căci toţi o
avură. 29 Atunci răspunzând Iisus le zise: vă
rătăciţi, neştiind scripturile, nici puterea lui Dum-
nezeu. 30 Căci la înviere nici nu se însoară,
nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumne-
zeu în cer. 31 Dar despre învierea morţilor
n'aţi cetit ce s'a rostit vouă de Dumnezeu, zi-
când: 32 «Eu sunt Dumnezeul lui Abraam şi
Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacob?«
Dumnezeu nu este al morţilor, ci al viilor. 33 Şi
auzind gloatele rămaseră uimite de învăţătura lui.

Porunca cea mai mare.

34 Iar fariseii auzind că închise gura Saduce-
ilor se adunară lângă dînsul, 35 Şi întrebă unul
dintre ei, învăţător de lege, ispitindu-l *şi zicând:*
36 Învăţătorule, care poruncă este mai mare în
lege? 37 Iar Iisus îi zise: «iubeşte pe Domnul
Dumnezeul tău în toată inima ta şi în tot su-
fletul tău şi în tot cugetul tău». 38 Aceasta este
porunca cea mai mare şi cea dintâiu. 39 Iar a
doua asemenea acesteia: «iubeşte pe aproapele
tău ca pe tine însu-ţi». 40 În aceste două po-
runci să cuprinde toată legea şi profeţii.

Hristos, fiul lui David și stăpânul.

41 Și adunați fiind fariseii, Iisus îi întrebă, 42 Zicând: ce vi-se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Al lui David, îi zic ei. 43 Cum dar David, le zice el, îl numește în spirit Domn, zicând: 44 Zis-a Domnul Domnului meu, șezi de-a dreapta mea până ce voi fi pus pe vrăjmașii tăi sub picioarele tale. 45 Deci dacă David îl numește Domn, cum este fiul lui? 46 Și nimeni nu puteà să-i răspunză un cuvânt, nici nu îndrăsnì cinevà din aceea zi să-l mai întrebe.

PARTEA 23.

Iisus mustră pe farisei și cărturari pentru fățărnicia și mândria lor. Păcatele mari ale Ierusalimului. Vestirea despre dărâmarea templului.

Atunci Iisus vorbì gloatelor și ucenicilor săi, 2 Zicând: pe scaunul lui Moise au stat cărturarii și fariseii. 3 Deci toate câte vă zic vouă, faceți și păziți, dar după faptele lor nu faceți; căci ei zic și nu fac. 4 Ei leagă sarcini grele și cu anevoe de purtat, și *le* pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu voesc să le miște. 5 Toate faptele lor le fac spre a fi priviți de oameni, căci fac filacteriile lor late și măresc ciucurii vestmântului. 6 Iubesc cele dintâiu locuri la ospețe și cele dintâiu scaune în sinagogi. 7 Și urările de bine în târguri și să fie numiți de către oameni Rabi. 8 Dar voi să nu fiți numiți Rabi; căci unul este învățătorul vostru, iar voi toți sunteți frați. 9 Și tată să nu numiți al vostru pe pământ, căci unul este Tatăl vostru cel ceresc. 10 Nici nu fiți numiți învățători; căci unul este învățătorul vostru, Hristos. 11 Cine dar este mai mare între

voi, va fi slujitorul vostru. 12 Iar cine se va fi înălţat pe sine, va fi umilit; şi cine se va fi umilit pe sine, va fi înălţat. 13 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; căci voi nu intraţi, nici pe cei care vin nu-*i* lăsaţi să între. 14 *Vai vouă cărturari şi farisei făţarnici, că mâncaţi casele văduvilor, rugându-vă rugăciuni lungi; pentru aceasta veţi lua mai multă osândă.* 15 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că încunjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un proselit, şi când s'a făcut, îl faceţi fiu al gheenei indoit decât voi. 16 Vai vouă, povăţuitori orbi, cari ziceţi: cine va fi jurat pe templu, nu este nimic; dar cine va fi jurat pe aurul templului, dator este. 17 Nemintoşi şi orbi; căci ce este mai mare? Aurul sau templul care sfinţeşte aurul? 18 Şi: cine va fi jurat pe altar, nu este nimic; iar cine va fi jurat pe darul ce este deasupra lui, dator este. 19 Orbilor, căci ce este mai mare? Darul sau altarul care sfinţeşte darul? 20 Deci cine a jurat pe altar, jură pe el şi pe toate ce sunt deasupra lui; 21 Şi cine a jurat pe templu jură pe el şi pe cel care locueşte într'însul. 22 Şi cine a jurat pe cer, jură pe tronul lui Dumnezeu şi pe cel care stă pe dînsul. 23 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că daţi zeciuială *din* ismă şi mărar şi chimen, dar aţi lăsat cele mai însemnate ale legii: judecarea *dreaptă* şi mila şi credinţa; pe acestea trebuiă să *le* faceţi, şi pe acelea să nu *le* lăsaţi. 24 Povăţuitori orbi, cari strecuraţi ţânţarul, dar înghiţiţi cămila. 25 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că curăţiţi partea din afară a paha-

rului şi a vasului *de mâncare*, dar dinăuntru sunt pline de răpire şi necumpătare. 26 Fariseule orb, curăţă întâiu partea dinăuntru a paharului şi a vasului *de mâncare*, ca să fie curată şi partea lui din afară. 27 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că sămănaţi cu mormintele văruite, care din afară se arată frumoase, dar dinăuntru sunt pline de oase de morţi şi de orice necurăţenie. 28 Astfel şi voi din afară vă arătaţi drepţi oamenilor, dar dinăuntru sunteţi plini de făţărnicie şi fărădelege. 29 Vai vouă, cărturari şi farisei făţarnici, că clădiţi mormintele profeţilor şi înfrumseţaţi monumentele dreptilor, 30 Şi ziceţi: dacă am fi noi în zilele părinţilor noştri, n'am fi părtaşi cu dînşii la sângele profeţilor. 31 Astfel dar mărturisiţi vouă înşivă că sunteţi fii ai celor cari omorîră pre profeţi. 32 Umpleţi şi voi măsura părinţilor voştri! 33 Şerpi, pui de viperă, cum să fugiţi de osândirea la gheenă? 34 De aceea, iată eu trimit la voi profeţi şi înţelepţi şi cărturari; dintr'înşii veţi omorî şi veţi răstigni, şi dintr'înşii veţi biciui în sinagogile voastre, şi-*i* veţi goni din oraş în oraş; 35 Ca să vie asupra voastră orice sânge drept ce este vărsat pe pământ, dela sângele lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care îl omorîrăţi între templu şi altar. 36 Adevăr zic vouă, vor veni toate acestea asupra neamului acestuia. 37 Ierusalime, Ierusalime, care omori pe profeţi şi ucizi cu pietrii pe cei trimişi la tine, de câte ori am voit să adun pe copiii tăi, după cum adună paserea puii săi sub aripi, dar n'aţi voit. 38 Iată, vi-se lasă casa

voastră pustie. 39 Căci zic vouă, de acum nu
mă mai vedeţi, până când veţi zice: «Binecuvân-
tat cel ce vine în numele Domnului».

PARTEA 24.

Darâmarea Ierusalimului. Sfârşitul veacului. Semnele venirii lui Hristos. Îndemnare de a veghià.

Şi ieşind Iisus se duceà dela sanctuar, şi se
apropiară de dînsul ucenicii săi ca să-i arate
clădirile sanctuarului. 2 Iar el răspunzând le
zise: nu vedeţi toate acestea? Adevăr zic vouă,
nu va fi lăsată acì piatră pe piatră, care nu
va fi desfăcută. 3 Şi stând el pe muntele mas-
linilor, veniră la dînsul ucenicii la o parte zi-
când: spune nouă, când vor fi acestea? Şi care
va fi semnul venirii tale şi al sfârşitului vea-
cului? 4 Şi răspunzând Iisus le zise: vedeţi să
nu vă amăgească cineva. 5 Căci mulţi vor venì
pe numele meu zicând: eu sunt Hristosul, şi pe
mulţi vor amăgì. 6 Şi voi veţi auzì răsboaie şi
ştiri de răsboaie. Luaţi seama, nu vă spăimân-
taţi; căci trebue să fie *toate*, dar nu este încă
sfârşitul. 7 Căci se va ridicà neam peste neam
şi împărăţie peste împărăţie, şi vor fi foamete
şi cutremure pe alocurea, 8 Dar toate acestea
vor fi început de dureri. 9 Atunci vă vor da
spre asuprire, şi vă vor omorî, şi veţi fi urâţi
de toate neamurile pentru numele meu. 10 Şi
atunci mulţi vor cădeà, şi se vor da în mâni
unii pe alţii şi se vor urî unii pe alţii. 11 Şi mulţi
profeţi mincinoşi se vor ridicà şi pe mulţi vor
amăgì; 12 Şi pentru înmulţirea fărădelegii se
va răcì iubirea multora. 13 Dar cine a răbdat
până în sfârşit, acesta va fi mântuit. 14 Şi se
va predicà această evanghelie a împărăţiei în

toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul. 15 Deci când veţi fi văzut «groaza pustiirii», ce s'a zis prin Daniil profetul, stând în loc sfânt, cine citeşte să înţeleagă, 16 Atunci care sunt în Iudeia să fugă la munţi, 17 Care este pe casă să nu se dee jos ca să ia cele din casa lui, 18 Şi care este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să ia vestmântul lui. 19 Vai dar celor ce au în pântece şi celor cari dau ţiţă în zilele acelea. 20 Rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici Sâmbăta. 21 Căci atunci va fi suferinţă mare, care n'a fost dela începutul lumii până acum, nici nu va fi. 22 Şi dacă n'ar fi scurtate acele zile, n'ar scăpà nici un trup; dar pentru cei aleşi vor fi scurtate acele zile. 23 Atunci dacă vă zice cineva: iată acì *este* Hristosul, sau colo, nu credeţi. 24 Căci se vor ridicà Hristoşi mincinoşi şi profeţi mincinoşi, şi vor da semne mari şi minuni, încât să amăgească, dacă se poate, chiar pe cei aleşi. 25 Iată v'am spus dinainte. 26 Deci dacă vor zice vouă: iată este în pustie, nu ieşiţi; iată *este* în camere, nu credeţi. 27 Căci precum fulgerul iese dela răsărit şi se arată până la apus, astfel va fi *şi* venirea Fiului omului; 28 Ori şi unde este corpul mort, acolo se vor adunà vulturi. 29 Dar îndată după suferinţa acelor zile soarele va fi întunecat, şi luna nu va da lumina ei, şi stelele vor cădeà din cer, şi puterile cerurilor vor fi sguduite. 30 Şi atunci se va arătà semnul Fiului omului în cer; şi atunci se vor jelì toate seminţiile pământului şi vor vedeà pe Fiul omului, venind pe norii cerului, cu putere şi mărire multă.

31 Şi va trimite pe îngerii săi cu sunet mare
de trimbiţă, şi vor adunà pe aleşii lui din cele
patru vânturi, dela cea mai depărtată margine
a cerurilor până la cealaltă margine a lor.
32 Învăţaţi asemănarea dela smochin. Când ra-
mura lui este fragedă şi înfrunzeşte, cunoaşteţi
că aproape *este* vara. 33 Astfel şi voi când veţi
fi văzut toate acestea cunoaşteţi că *el* este
aproape lângă uşi. 34 Adevăr zic vouă, nu va
trece neamul acesta, până când să fie toate
acestea. 35 Cerul şi pământul vor trece, dar
cuvintele mele nu vor trece. 36 Iar despre ziua
aceea şi ceas nimeni nu ştie, nici îngerii ceru-
rilor, nici Fiul, decât numai Tatăl. 37 Şi pre-
cum *au fost* zilele lui Noe, aşà va fi venirea
Fiului omului. 38 Căci precum în zilele acelea
înainte de potop erau mâncând şi bând, însu-
rându-se şi măritându-se, până în ziua când întrà
Noe în corabie, 39 Şi nu ştiură până ce veni
potopul şi luà pe toţi, astfel va fi *şi* venirea
Fiului omului. 40 Atunci *din* doi *care* vor fi în
câmp, unul este luat şi unul este lăsat; 41 *Din*
două râşnind la râşniţă, una este luată şi una
este lăsată. 42 Deci privegheaţi, că nu ştiţi în
care zi vine Domnul vostru. 43 Dar cunoaşteţi
aceasta, că dacă stăpânul de casă ar ştì în care
strajă vine furul, ar fi veghiat, şi n'ar lăsà să
i-se sape casa. 44 De aceea şi voi fiţi gata, că în
ceasul în care nu gândiţi vine Fiul omului.
45 Deci cine este sluga credincioasă şi cuminte,
pe care a pus-o stăpânul peste slugărimea sa,
spre a le da de mâncare la timp? 46 Fericită
este sluga aceea pe care venind stăpânul său
o va găsì făcând astfel. 47 Adevăr zic vouă că

o va pune peste toată avuţia sa. 48 Dar dacă aceea slugă rea *fiind* va fi zis în inima sa: stăpânul meu întârziază, 49 Şi va fi început să bată pe cei împreună cu el slugi, şi mănâncă şi beà cu beţivii; 50 Stăpânul acelei slugi va venì în ziua în care el nu aşteaptă, şi în ceasul când nu ştie, 51 Şi-l va despicà în două, şi partea lui o va pune cu făţărnicie; acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor.

PARTEA 25.

Pilda cu cele zece fecioare şi cu întrebuinţarea talanţilor.

Atunci va fi asemănată împărăţia cerurilor cu zece fecioare, care luând candelele lor ieşiră spre întimpinarea mirelui. 2 Cinci din ele erau nechibzuite, iar cinci cuminte. 3 Căci cele nechibzuite, luând candelele lor, nu luară unt de lemn cu sine; 4 Iar cele cuminte luară unt de lemn în vasele lor cu candelele lor. 5 Şi întârziind mirele dormitară toate şi dormiau. 6 Iar la miezul nopţii se făcù strigare: iată mirele, ieşiţi spre întimpinarea lui. 7 Atunci se deşteptară toate acele fecioare şi gătiră candelele lor. 8 Iar cele nechibzuite ziseră celor cuminte: daţi-ne din unt de lemnul vostru, că se sting candelele noastre. 9 Dar cele cuminte răspunseră, zicând: niciodată; nu va fi de ajuns nouă şi vouă, mai bine duceţi-vă la cei cari vând şi cumpăraţi-vă. 10 Şi plecând ele să cumpere venì mirele, şi cele gata întrară cu dînsul la nuntă, şi se închise uşa. 11 În urmă vin şi celelalte fecioare zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne. 12 Iar el răspunzând zise: adevăr zic vouă, nu vă cunosc. 13 Drept aceea vegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul, *când vine Fiul omu-*

lui. 14 Căci după cum un om plecând departe
chemă slugile sale şi le dete avuţia sa, 15 Şi
unuia îi dete cinci talanţi, altuia doi, iar altuia
unul, fie căruia după puterea sa, şi îndată se
duse departe. 16 Indată plecând cel care luase
cinci talanţi lucră cu dînşii şi făcù alţi cinci
talanţi. 17 Asemenea care luase cei doi câş-
tigă alţi doi. 18 Iar care luase unul ducându-se
săpă în pământ şi ascunse argintul stăpânului
său. 19 După un timp îndelungat vine şi stă-
pânul acelor slugi, şi face socoteală împreună
cu dînşii. 20 Şi apropiindu-se cel care luase
cinci talanţi aduse alţi cinci talanţi, zicând:
Doamne, cinci talanţi mi-ai dat în mână; iată
alţi cinci talanţi am câştigat *la dînşii.* 21 Zise
lui stăpânul său: bine, slugă bună şi credin-
cioasă, la puţine ai fost credincios, la multe te voi
pune; întră întru bucuria domnului tău. 22 A-
propiindu-se şi care luase cei doi talanţi zise:
Doamne, doi talanţi mi-ai dat în mână; iată
alţi doi talanţi am câştigat *la dînşii.* 23 Zise
lui stăpânul său: bine, slugă bună şi credin-
cioasă, la puţine ai fost credincios, la multe te
voi pune; întră întru bucuria domnului tău.
24 Apropiindu-se apoi şi care luase un talant
zise: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru,
seceri unde n'ai sămănat, şi aduni de unde n'ai
vânturat; 25 Şi fiindu-mi teamă m'am dus şi
am ascuns talantul tău în pământ; iată *aici* ce
al tău. 26 Iar stăpânul său răspunzând-i, zise:
slugă rea şi neluătoare aminte; ştiut-ai că secer
unde n'am sămănat, şi adun de unde n'am vân-
turat? 27 Deci trebuià ca tu să fi pus argin-
tul meu la schimbători, şi venind eu aş fi luat

cu dobândă *ce este* al meu. 28 Drept aceea luaţi dela dînsul talantul şi daţi celui care are cei zece talanţi; 29 Căci tot la cel care are se va da şi va prisosì, iar dela cel care nu are, şi ce are se va luà dela dînsul; 30 Şi pe sluga cea nefolositoare aruncaţi-o în întunerecul din afară; acolo va fi plângerea şi scârşnirea dinţilor.

Judecata din urmă.

31 Iar când va venì Fiul omului în mărirea sa şi toţi îngerii cu dînsul, atunci va stà pe tronul măririi sale, 32 Şi vor fi adunate înaintea lui toate neamurile, şi le va despărţì pe unele de altele, după cum desparte păstorul oile de capre, 33 Şi va pune oile de-a dreapta sa, iar caprele de-a stânga. 34 Atunci va zice împăratul celor de-a dreapta sa: veniţi, binecuvântaţii Tatălui meu, moşteniţi împărăţia gătită vouă dela întemeiarea lumii. 35 Căci flămând am fost şi mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi mi-aţi dat să beau; străin am fost şi m'aţi adus la voi, 36 Gol şi m'aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi m'aţi căutat, în închisoare am fost şi aţi venit la mine. 37 Atunci vor răspunde lui dreptii, zicând: Doamne când te-am văzut flămând şi ţi-am dat demâncare, sau însetat şi ţi-am dat să bei? 38 Când iar te-am văzut străin şi te-am adus la noi, sau gol şi te-am îmbrăcat? 39 Şi când te-am văzut bolnav sau în închisoare şi am venit la tine? 40 Şi răspunzând împăratul le va zice: adevăr zic vouă, întru cât aţi făcut unuia dintr'aceşti fraţi ai mei, foarte neluaţi în seamă, mie mi-aţi făcut. 41 Atunci va zice şi celor de-a stânga: duceţi-vă dela mine, blăstemaţilor, în focul cel vecinic care

este gătit diavolului şi îngerilor săi. 42 Căci flămând am fost şi nu mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi nu mi-aţi dat să beau. 43 Străin am fost şi nu m'aţi dus la voi, gol şi nu m'aţi îmbrăcat, bolnav şi în închisoare şi nu m'aţi căutat. 44 Atunci vor răspunde şi ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, ori însetat, ori străin, ori gol, ori bolnav, ori în închisoare şi nu ţi-am slujit? 45 Atunci va răspunde lor, zicând: adevăr zic vouă, întru cât n'aţi făcut unuia dintre aceşti, foarte neluaţi în seamă, nici mie nu mi-aţi făcut. 46 Şi se vor duce aceştia la pedeapsă vecinică, iar drepţii la viaţă vecinică.

PARTEA 26.

Cea din urmă vestire a patimilor lui Iisus.

Şi a fost când sfârşi Iisus toate cuvintele acestea, zise ucenicilor săi: 2 Ştiţi că peste două zile vor fi Paştile şi Fiul omului va fi dat spre a fi răstignit. 3 Atunci mai marii preoţilor şi bătrânii poporului se adunară în curtea arhiereului care se numeşte Caiafa, 4 Şi se sfătuiră împreună ca prin amăgire să pună mâna pe Iisus şi să-*l* omoare. 5 Dar ziceau: nu în serbătoare, ca să nu se facă turburare în popor.

Ungerea din Betania.

6 Şi fiind Iisus în Betania în casa lui Simon leprosul, 7 Venì la dînsul o femeie având un alabastru cu mir foarte preţios şi turnă pe capul lui când şedeà la masă. 8 Iar ucenicii văzând se mâhniră adânc, zicând: pentru ce pierderea aceasta? 9 Căci se puteà vinde acest *mir* drept mult şi să se dea săracilor. 10 Dar Iisus cunoscând, le zise: pentru ce faceţi superare femeii? Căci a făcut un lucru bun pentru mine;

11 Fiindcă pe săraci îi aveţi în totdeauna cu voi, dar pe mine nu mă aveţi totdeauna. 12 Pentru că ea turnând mirul acesta pe corpul meu, spre înmormântarea mea a făcut. 13 Adevăr zic vouă, ori unde va fi predicată evanghelia aceasta în toată lumea, se va spune şi ce a făcut aceasta spre amintirea ei. 14 Atunci unul dintre cei doisprezece care se cheamă Iuda Iscariotul, ducându-se la mai marii preoţilor, zise: 15 Ce voiţi să-mi daţi şi eu îl voi da în mânile voastre? Iar ei îi cumpăniră treizeci de arginţi. 16 Şi de atunci căută timp nimerit ca să-l dea în mânile lor.

Paştile şi sfânta cină sau cumînecătură.

17 Iar în cea dintâiu zi a azimilor veniră ucenicii la Iisus, zicând: unde voeşti să-ţi gătim ca să mănânci Paştile? 18 Şi el zise, mergeţi în oraş la cinevà şi îi spuneţi: Învăţătorul zice: timpul meu aproape este, la tine fac Paştile cu ucenicii mei. 19 Şi ucenicii făcură după cum le porunci Iisus, şi-i gătiră Paştile. 20 Iar făcându-se seară, se puse la masă cu cei doisprezece ucenici. 21 Şi mâncând, el zise: adevăr zic vouă că unul dintre voi mă va da prins. 22 Şi întristându-se ei foarte, începură să-i zică fiecare: doar nu cumvà sunt eu, Doamne? 23 Iar el răspunzând, zise: cel care a întins cu mine mâna în vas, acesta mă va da prins. 24 Într'adevăr Fiul omului se duse după cum este scris despre dînsul, dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi lui dacă nu s'ar fi născut omul acela. 25 Şi răspunzând Iuda care l-a dat prins, zise: doar nu cumvà sunt eu, Rabi? Zise lui: tu ai zis. 26 Iar mâncând

ei, Iisus luând pâne şi binecuvântând frânse, şi dând ucenicilor, zise: luaţi, mâncaţi; acesta este trupul meu. 27 Şi luând un pahar şi mulţumind le dete, zicând: beţi din acesta toţi; 28 Căci acesta este sângele meu al legii, el se varsă pentru mulţi spre iertarea păcatelor. 29 Şi zic vouă, de acum nu voi mai bea din acest rod al viţei până în ziua aceea când îl voi bea cu voi nou în împărăţia Tatălui meu. 30 Şi după ce cântară lăudări, ieşiră la muntele maslinilor. 31 Atunci le zice Iisus: voi toţi veţi aveà smintială în mine în noaptea aceasta, căci scris este: «bate-voi păstorul şi se vor împrăştià oile turmei». 32 Dar după învierea mea voi merge înainte de voi în Galilea. 33 Şi răspunzând Petru, îi zise: dacă toţi vor aveà smintială în tine, eu nici odată nu voi aveà smintială. 34 Zise Iisus lui: adevăr zic ţie că în noaptea aceasta, mai înainte de-a fi cântat cocoşul, mă vei tăgăduì de trei ori. 35 Zise Petru lui: chiar dacă ar trebuì ca să mor împreună cu tine, eu nu te voi tăgăduì. Asemenea ziseră şi toţi ucenicii.

Suferinţele din Ghetsemane.

36 Atunci venì Iisus cu dînşii la un loc, numit Ghetsemane şi zice ucenicilor săi: staţi acì până ce, ducându-mă colo, mă voi rugà. 37 Şi luând cu sine pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zebedeu, începù a se întristà şi a se turburà adânc. 38 Atunci le zice: întristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneţi acì şi veghiaţi cu mine. 39 Şi mergând puţin mai înainte căzù pe faţa sa rugându-se şi zicând: Tată, dacă este cu putinţă, treacă dela mine paharul acesta; dar nu cum voesc eu, ci cum *voeşti*

tu, 40 Şi vine la ucenici şi îi află dormind, şi zice lui Petru: aşà nu avurăţi tărie să veghiaţi un ceas cu mine? 41 Veghiaţi şi vă rugaţi ca să nu întraţi în ispită. Intr'adevăr spiritul este nepregetător, dar trupul neputincios. 42 Iarăş ducându-se de a doua oară se rugă, zicând: Tatăl meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest *pahar,* ca să nu-l beau, facă-se voia ta. 43 Şi venind, iarăş îi află dormind; căci ochii lor erau îngreuiaţi. 44 Şi lăsându-i, iarăş ducându-se se rugă a treia oară, zicând acelaşi cuvânt. 45 Atunci vine la ucenicii şi le zise: dormiţi de acum şi odihniţi-vă. Iată s'a apropiat ceasul şi Fiul omului este dat în mâni de păcătoşi. 46 Sculaţi-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă va da prins.

Tradarea lui Iuda.

47 Şi vorbind el încă, iată venì dela mai marii preoţilor şi bătrânii poporului Iuda, unul din cei doisprezece, şi cu dinsul gloată multă cu săbii şi lănci. 48 Iar cel care aveà să-l dea prins le dete semn, zicând: pe care îl voi fi sărutat, el este, puneţi mâna pe el. 49 Şi îndată apropiindu-se de Iisus, zise: bucură-te, Rabi, şi îl sărută. 50 Iar Iisus, îi zise: prietene, *fă lucrul* pentru ce ai venit. Atunci apropiindu-se ei puseră mânile pe Iisus şi îl apucară. 51 Şi iată unul din cei care erau cu Iisus, întinzând mâna trase sabia sa, şi lovind pe sluga arhiereului i-a tăiat urechia. 52 Atunci Iisus îi zice: întoarce sabia ta la locul ei, căci toţi care iau sabie de sabie vor pierì. 53 Sau ţi-se pare că nu pot rugà pe Tatăl meu, şi-mi va pune în rând chiar acum mai mult de douăsprezece le-

giuni de îngeri? 54 Dar cum vor fi împlinite scripturile că aşà trebue să fie? 55 În acel ceas, zise Iisus gloatelor: ca la un făcător de rele aţi ieşit cu săbii şi lănci să mă prindeţi? În fiecare zi stam în sanctuar învăţând, şi nu m'aţi apucat. 56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie împlinite scripturile profeţilor. Atunci toţi ucenicii lăsându-l, fugiră.

Prinderea lui Iisus. Înfăţişarea la arhiereu.

57 Şi cei care prinsese pe Iisus îl duseră la Caiafa arhiereul, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii. 58 Iar Petru îl urmă de departe până la curtea arhiereului, şi întrând înăuntru stà cu slujitorii să vază sfârşitul. 59 Iar mai marii preoţilor şi bătrânii, adecă tot sinedriul, căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-l omoare, 60 Şi nu găsiră, deşi veniseră mulţi martori mincinoşi. În urmă venind doi *martori mincinoşi*, ziseră: 61 Acesta a zis: pot dărîmà templul lui Dumnezeu şi în trei zile să-l clădesc. 62 Şi sculându-se arhiereul îi zise: nimic nu răspunzi? Ce zic aceştia împotriva ta? Iar Iisus tăceà. 63 Şi arhiereul îi zise: te jur pe Dumnezeul cel viu ca să ne spui dacă tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. 64 Zice Iisus lui: tu ai zis; afară de aceasta zic vouă, de-acum veţi vedeà pe Fiul omului stând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului. 65 Atunci arhiereul sfăşiă veştmintele sale, zicând că a rostit defăimare; ce mai avem trebuinţă de martori? Iată acum aţi auzit defăimarea *lui*. Ce vi-se pare vouă. 66 Iar ei răspunzând, ziseră: este vinovat de moarte. 67 Atunci scuipară în faţa lui şi-i deteră palme. iar alţii îl bătură cu nuiele.

68 Zicând: profetizează nouă, Hristoase, cine este care te-a lovit?

Tăgăduirea lui Petru.

69 Iar Petru stà afară în curte şi venì la dînsul o slujnică, zicând: şi tu erai cu Iisus Galileiul. 70 Dar el tăgăduì înaintea tuturor, zicând; nu ştiu ce zici. 71 Şi ieşind el la poartă îl văzù alta, şi zice celor de acolo: şi acesta erà cu Iisus Nazareul. 72 Şi iarăş tăgăduì cu jurământ că: nu ştiu pe omul *acesta*. 73 Iar peste puţin apropiindu-se cei care stăteau ziseră lui Petru: cu adevărat şi tu eşti dintre ei; căci şi vorbirea ta te dă pe faţă. 74 Atunci începù a se blăstemà şi a se jurà că: nu ştiu pe omul *acesta*. Şi îndată cântă cocoşul. 75 Şi Petru îşi aduse aminte de cuvântul lui Iisus care zisese că: mai înainte de a fi cântat cocoşul de tre ori mă vei tăgădui, şi ieşind afară plânse cu amar.

PARTEA 27.

Iisus înaintea lui Pilat. Căinţa târzie a lui Iuda.

Iar făcându-se dimineaţă toţi mai marii preoţilor şi bătrânii poporului se sfătuiră împotriva lui Iisus, ca să-l omoare. 2 Şi după ce îl legară, *îl* duseră şi *îl* deteră în mânile lui *Ponţiu* Pilat procuratorul. 3 Atunci Iuda, care îl dase prins, văzând că fu osândit, căindu-se aduse înapoi cei treizeci de arginţi la mai marii preoţilor şi bătrânilor, 4 Zicând: am greşit, dând prins sânge nevinovat. Iar ei ziseră: ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedeà. 5 Şi aruncând arginţii la templu se depărtă, şi mergând se spânzură. 6 Iar mai marii preoţilor luând arginţii ziseră: nu se cuvine a-i pune în cutia pentru daruri *făgăduite* de oarece sunt preţ de sânge. 7 Şi sfătuindu-

se cumpărară cu ei câmpul olarului spre îmmormântarea străinilor. 8 De accea fu numit câmpul acela până în ziua de azi Câmpul sângelui. 9 Atunci se împlinì ceeace fusese rostit prin Ieremia profetul, care zice: «şi luară cei treizeci de arginţi, preţul pentru cel preţuit pe care dînşii îl preţuiră dela fiii lui Israel, 10 Şi-i deteră pentru câmpul olarului, după cum mi-a rânduit mie Domnul». 11 Iar Iisus stà înaintea procuratorului; şi-l întrebă procuratorul, zicând: tu eşti împăratul Iudeilor? 12 Iar Iisus zise: tu zici. Şi când se vorbià împotriva lui de către mai marii preoţilor şi bătrânilor nimic nu răspundeà. 13 Atunci Pilat îi zice: nu auzi câte mărturisesc ei împotriva ta? 14 Şi nu răspunse lui nici un singur cuvânt, încât procuratorul se mirà foarte.

Iisus şi Barabba.

15 Iar la serbătoare procuratorul aveà obiceiu să dea pentru gloată drumul la un închis, pe care îl voiau. 16 Şi aveau atunci pe un închis vestit, care se numià Barabba. 17 Deci adunaţi fiind ei împreună, Pilat le zise: la care voiţi să-i dau drumul pentru voi? Lui Barabba sau lui Iisus, care se zice Hristos? 18 Căci ştià că din ură îl dase în mânile lui. 19 Şi stând el pe scaunul de judecător trimise la dînsul femeia sa, zicând: nimic să nu aibi tu cu acel drept, căci multe am suferit azi în vis pentru dînsul. 20 Iar mai marii preoţilor şi bătrânii îndemnară gloatele ca să ceară pe Barabba, iar pe Iisus să-l piarză. 21 Dar procuratorul răspunzând, le zise: la care din cei doi voiţi să-i dau drumul pentru voi? Şi ei ziseră: lui Barabba. 22 Zice

lor Pilat: dar ce voi face cu Iisus, care se zice Hristos? Să fie răstignit, zic ei toţi. 23 Şi el zise: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigau, zicând: să fie răstignit. 24 Şi văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare turburare se face, luând apă îşi spălă mânile înaintea gloatei, zicând: nevinovat sunt de sângele acestui drept, voi veţi vedeà. 25 Şi răspunzând tot poporul, zise: sângele lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri. 26 Atunci dete pentru ei drumul lui Barabba; iar pe Iisus biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit.

Biciuirea, batjocura şi răstignirea lui Iisus.

27 Atunci ostaşii procuratorului luând cu ei pe Iisus în pretoriu, adunară lângă dînsul toată cohorta. 28 Şi îmbrăcându-l îi puseră o mantă roşie. 29 Şi împletind cunună de spini puseră pe capul lui şi trestie în dreapta lui; şi îngenunchind înaintea lui îl luau în râs, zicând: bucură-te, împăratul Iudeilor, 30 Şi scuipând pe el luară trestia şi îl băteau peste cap. 31 Şi după-ce au râs de el, desbrăcându-l de manta îl îmbrăcară cu hainele lui, şi îl duseră ca să-l răstignească. 32 Şi ieşind afară găsiră pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta îl siliră ca să-i ducă crucea. 33 Şi venind la locul numit Golgota, ce se zice locul căpăţânei, 34 Îi deteră să bea vin amestecat cu fiere; şi gustând nu voi să beà. 35 Iar după ce l-au răstignit împărţiră între dînşii hainele lui, aruncând sorţi, *ca să se împlinească ce s'a rostit de profetul: împărţit-au hainele mele lor şi pentru cămaşa mea aruncară sorţi.* 36 Şi stând îl păziau acolo. 37 Şi puseră deasupra capului său vina

sa scrisă: ACESTA ESTE IISUS ÎMPARATUL JUDEILOR. 38 Atunci sunt răstigniţi împreună cu dînsul doi tâlhari, unul de a dreapta şi altul de a stânga. 39 Iar trecătorii îl înjosiau prin vorbe, clătinând capetele lor şi zicând: 40 Cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti, mântueşte-te pe tine însu-ţi; dacă eşti Fiu al lui Dumnezeu, dă-te jos depe cruce. 41 Asemenea şi mai marii preoţilor, luându-l în râs cu cărturarii şi bătrânii, ziceau: 42 Pe alţii a mântuit, pe sine nu se poate mântuì. *Dacă* este împăratul lui Israel, să se dea acum jos depe cruce şi vom crede într'însul; 43 S'a încrezut în Dumnezeu, să-l scape acum dacă îl voeşte; căci a zis că sunt Fiu al lui Dumnezeu. 44 Acelaşi lucru îi imputau şi tâlharii care fură răstigniţi împreună cu el. 45 Şi dela al şaselea ceas să făcù întunerec peste tot pământul până la al nouălea ceas. 46 Iar pe la al nouălea ceas strigă Iisus cu glas mare, zicând: «Eli, Eli, lama sabachtani? adecă: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai părăsit? 47 Şi unii dintre cei care stau acolo auzind ziceau că pe Ilie îl chemă acesta. 48 Şi îndată alergând unul dintre ei şi luând un burete îl umplù de oţet, şi punându-l într'o trestie îi dete să beà, 49 Iar ceilalţi ziceau: lasă, să vedem dacă vine Ilie să-l mântuească. 50 Şi Iisus strigând iarăş cu glas mare îşi dete spiritul. 51 Şi iată catapetasma templului se sfăşiă în două de sus până jos, şi pământul se cutremurà, şi pietrile să despicară. 52 Şi mormintele se deschiseră, şi multe corpuri ale sfinţilor adormiţi se sculară, 53 Şi ieşind din morminte după învierea lui

intrară în sfânta cetate şi se arătară multora. 54 Iar sutaşul şi cei care împreună cu dînsul păziau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele ce se făcuseră, se temură foarte zicând: cu adevărat Fiu al lui Dumnezeu erà acesta. 55 Şi erau acolo femei multe privind de departe, care urmaseră din Galilea lui Iisus slujindu-l; 56 Între care erà Maria Magdalena, şi Maria muma lui Iacob şi Iosif, şi muma fiilor lui Zebedeu.

Înmormântarea lui Iisus.

57 Iar făcându-se seară venì un om avut din Arimatea, cu numele Iosif, care fu şi el ucenic al lui Iisus; 58 Acesta ducându-se la Pilat cerù corpul lui Iisus. Atunci Pilat porunci să fie dat. 59 Şi Iosif luând corpul îl înfăşură în pânză curată, 60 Şi-l puse în mormântul său nou, pe care îl săpase în piatră, şi prăvălind o piatră mare la uşa mormântului se duse. 61 Iar acolo erà Maria Magdalena şi cealaltă Marie, stând în faţa mormântului. 62 Şi a doua zi, care este după ziua de pregătire, se adunară împreună mai marii preoţilor şi fariseii la Pilat, zicând: 63 Domnule, ne-am adus aminte că acel amăgitor fiind încă viu a zis: după trei zile mă scol. 64 De aceea porunceşte ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumvà venind ucenicii să-l fure şi să zică poporului: s'a sculat dintre morţi, şi va fi rătăcirea din urmă mai rea decât cea dintâiu. 65 Zise lor Pilat: aveţi custodie, plecaţi, păziţi bine cum ştiţi. 66 Iar ei plecând păziră bine mormântul cu custodie, după ce au pecetluit piatra.

PARTEA 28.

Învierea. Îngerul şi femeile. Custozii mituiţi. Arătarea înviatului. Porunca botezului.

Iar târziu Sâmbăta, când se luminează de ziuă întâia a săptămânei, venì Maria Magdalena şi cealaltă Marie să privească mormântul. 2 Şi iată se făcù cutremur mare; căci îngerul Domnului pogorându-se din cer şi venind prăvălì piatra şi stà deasupra ei. 3 Şi erà înfăţişarea lui ca *lumină de* fulger, şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. 4 Şi de spaimă de dînsul păzitorii se cutremurară şi fură ca morţi. 5 Iar îngerul răspunzând, zise femeilor: nu vă temeţi voi; căci ştiu că pe Iisus care fu răstignit *îl* căutaţi. 6 Nu este aici; căci s'a sculat după cum a zis; veniţi, vedeţi locul unde erà pus. 7 Şi repede ducându-vă spuneţi ucenicilor lui că s'a sculat dintre cei morţi, şi iată merge înainte de voi în Galilea, acolo îl veţi vedeà. Iată v'am spus. 8 Şi plecând ele repede dela mormânt, cu frică şi cu bucurie mare alergară să vestească ucenicilor lui. 9 Şi, *când se duceau ele să vestească ucenicilor lui,* iată Iisus le întâmpină zicând: bucuraţi-vă. Iar ele apropiindu-se apucară picioarele lui şi i-se închinară. 10 Atunci Iisus le zice: nu vă temeţi; duceţi-vă vestiţi fraţilor mei ca să plece în Galilea, şi acolo mă vor vedeà. 11 Iar pe când se duceau ele, iată unii ai custodii venind în cetate vestiră la mai marii preoţilor toate cele ce s'au făcut. 12 Şi dupăce se adunară împreună cu bătrânii şi se sfătuiră, deteră arginţi destui ostaşilor. 13 Zicând: spuneţi că ucenicii lui noaptea venind l-au furat, fiind noi adormiţi. 14 Şi dacă aceasta

se va ascultà înaintea procuratorului, noi îl vom înduplecà şi pe voi fără grije vă vom face. 15 Iar ei luând arginţii făcură după cum au fost învăţaţi. Şi s'a răspândit vorba aceasta între Iudei până în ziua de azi. 16 Iar cei unsprezece ucenici se duseră în Galilea, la muntele unde le rânduise lor Iisus, 17 Şi văzându-l se închinară *lui*, iar unii se îndoiră. 18 Şi apropiindu-se Iisus le vorbì, zicând: datu-mi-s'a orice putere în cer şi pe pământ. 19 Mergând, faceţi ucenici toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Spirit, 20 Învăţându-i să păzească toate câte v'am poruncit. Şi iată eu sunt cu voi toate zilele până la sfârşitul veacului. Amin.

MATTHEW 1913

#1936

While this appears to be ~~based~~ closely to 1921 Bible

yet it has numerous variants.

see e.g. 2:3

dânsul dînsul

3:4 lăcuste locuste